Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

Obce Rúbaň

2024 – 2030

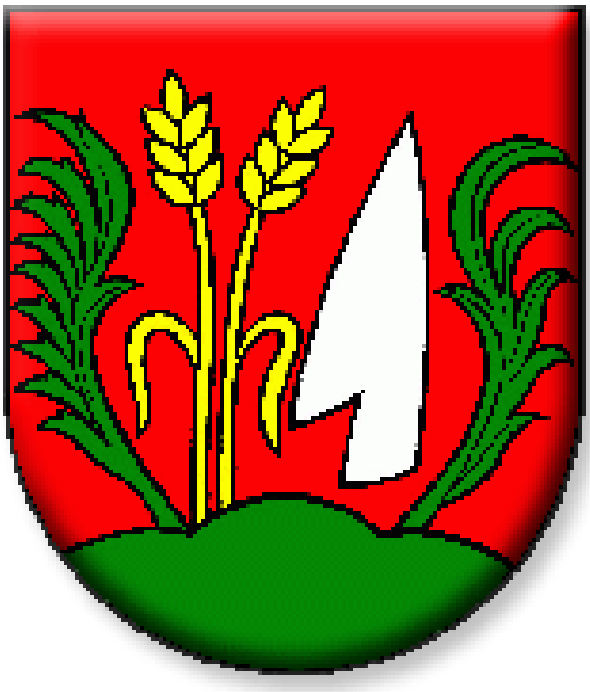

December, 2023

OBSAH

ÚVOD 5

I. HISTÓRIA OBCE 7

II. Rámcový popis územia obce 9

1. Prírodno-geografická charakteristika obce 10

1.1. Geomorfologická charakteristika územia 10

1.2. Hydrogeologické pomery 11

1.3. Hydrologické pomery 11

1.4. Klimatické pomery 12

1.5. Veterné pomery 12

1.6. Pôdne pomery 12

1.7. Vegetačné pomery 12

1.8. Živočíšstvo 15

2. Obyvateľstvo 15

2.1. Vývoj základných demografických ukazovateľov 15

2.2. Veková štruktúra obyvateľstva 17

2.3. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva 19

2.4. Národnostná štruktúra obyvateľstva 20

2.5. Náboženská štruktúra obyvateľstva 21

3. Ekonomická štruktúra obce 22

3.1. Podnikateľská štruktúra obce 22

3.2. Ekonomická aktivita obyvateľstva 23

3.3 Aktuálne projekty hospodárskeho rozvoja 27

4. Infraštruktúra a občianska vybavenosť obce 27

4.1. Technická infraštruktúra 27

4.2 Komunikačná sieť 28

4.2.1 Cestná komunikačná sieť 28

4.3 Infraštruktúra vodného hospodárstva 29

4.3.1 Vodné toky, vodné plochy 29

4.3.2 Zásobovanie vodou 29

4.3.3 Odvádzanie a čistenie odpadových vôd 30

4.4 Ostatné inžinierske siete 30

4.4.1 Plynofikácia obce, zásobovanie plynom, zásobovanie teplom 30

4.4.2 Energetika, elektrifikácia obce a zásobovanie elektrickou energiou 31
4.4.3 Telekomunikačné siete 31
4.5 Sociálna infraštruktúra 32
4.5.1 Domový a bytový fond 32
4.5.2 Školstvo 33
4.5.3 Zdravotníctvo 34
4.5.4 Sociálna starostlivosť 34
4.5.5 Komerčná vybavenosť 34
4.5.6 Kultúra, šport, médiá 34
4.6 Odpadové hospodárstvo 35
4.7 Životné prostredie 35
4.7.1 Znečistenie ovzdušia 355
4.7.2 Znečistenie povrchových a podpovrchových vôd 36
4.7.3 Pôda 36
4.7.4 Ostatné stresové javy 36
4.7.5 Chránené územia 36
4.7.6 Územný systém ekologickej stability 37
5.1 Rozpočet obce, majetková štruktúra obce, externé a inštitucionálne vzťahy 38
5.1 Rozpočet obce a indikátory finančného stavu obce 38
5.2 Majetková štruktúra obce a indikátory majetkového stavu obce 41
6. SWOT analýza 43
7. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja 46
8. Rozvojová stratégia 52
8.1. Identifikácia cieľov a popis rozvojovej stratégie 52
8.2. Globálny cieľ 52
8.3. Rozvojové priority 53
9. Akčný plán regionálneho rozvoja obce 58
9.1. Implementačný rámec špecifických cieľov a opatrení 59
10. Finančný a časový rámec implementácie navrhovaných projektov 72
11. Monitorovanie a hodnotenie programu 73
12. Časová analýza dokumentu 73
ZÁVER 74

ÚVOD

V súvislosti s novým programovým obdobím Európskej únie na roky 2021 – 2027 je nevyhnutné aktualizovať základný programový dokument – ***Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja***, ktorý by objektívne reflektoval východiskovú situáciu v obci ***Rúbaň*** pre aktuálne programové obdobie v kontexte novej Kohéznej politiky EÚ v súlade s cieľmi ***Stratégia Európa 2020*** a ***European Green Deal (Euróspka zelená dohoda).***

V zmysle zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ďalej len ako „PHRSR" strednodobý rozvojový dokument vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v PHRSR VÚC, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný v súlade so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie obce. Vypracovanie PHRSR obce Rúbaň zabezpečuje obec pri uplatnení princípu partnerstva.

PHRSR obce Rúbaň vychádza z týchto základných programových dokumentov:

- Partnerská dohoda 2021 - 2027
- Plán Obnovy
- OP Slovensko
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja (Prieskumy a rozbory)
- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (vstupná správa)
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030
- Koncepcia mestského rozvoja SR do roku 2030
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č.1 KURS2001
- ÚPN obce Rúbaň
- Metodika tvorby a implementácie PHRSR regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného rozvoja)
- Zákon č.539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
- Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č.543/2002 Z.z. zákon o ochrane prírody a krajiny

PHRSR obce Rúbaň zahŕňa:

- analyticko-strategická časť
- programová časť
- časový harmonogram plnenia
- indikátory výstupu projektov
- finančný rámec projektov
- monitorovanie a hodnotenie programu PHRSR obce

Analyticko-strategická časť zahŕňa predovšetkým:

- komplexnú prírodno-geografickú charakteristiku obce, vrátane jej prírodných zdrojov a okolitého krajinného územia;
- analýzu technickej a sociálnej infraštruktúry obce;

- hodnotenie a analýzu demografickej situácie, hospodárskej situácie, sociálnej a environmentálnej situácie obce;
- analýza sociálneho a kultúrneho kapitálu obce a jej externých vzťahov;
- analýza finančných zdrojov obce a možností financovania programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Programová časť obsahuje:

- vyhodnotenie kľúčových problémov obce prostredníctvom Ishikawových diagramov;
- návrh stratégie pre realizáciu vytýčených cieľov v programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Realizačná časť obsahuje:

- akčný plán napĺňania stratégie programovej časti PHRSR obce;
- časový harmonogram realizácie PHRSR obce;
- inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Finančná časť obsahuje:

- finančný a časový rámec implementácie projektových zámerov

PHRSR obce Rúbaň by mal pôsobiť ako strednodobý rozvojový dokument, ktorý by mal vystihovať zásadne potreby obce a pružne reagovať na výzvy v kontexte súčasných globálno-hospodárskych zmien, založených na princípe udržateľného rozvoja obce a trvalého zvyšovania kvality života jej obyvateľov.

doc. Ing. Martin Mariš, PhD.

autor dokumentu

I. HISTÓRIA OBCE

Pramene potvrdzujú pomerne bohatú históriu z hľadiska výskytu jednotlivých kultúr na danom území, jedná sa predovšetkým o ***volútovú kultúru*** v neolitickom období (okolo r. 6000 pr. kr.) vyskytujúcu sa na území juhozápadného Slovenska s charakteristickou ***volútovou keramikou***. Neskôr v období eneolitu to bola kultúra s ***kanelovou keramikou*** (3400 – 2900 pr. kr.). Pokračujúcim vývojom na danom území, ktorého súčasťou je i obec Rúbaň boli zaznamenané i prejavy halštatskej (r. 850 - 400 pr. kr.) a laténskej kultúry (r.400 až 9 po kr.) z doby železnej. Územie bolo obývané predovšetkým Keltmi resp. Galmi (rímsky). Neskôr došlo k prelínaniu i Rímskej kultúry.

Podľa súčasných prameňov, prvá písomná zmienka o obci sa datuje približne od r. 1268, ako zemianska obec pod názvom ***Fyur***, r. 1397 ***Fyr alia denominatione Fyrmonya***, r. 1773 ***Für***, r. 1927 ***Fyr***, r. 1948 Rúbaň; maďarsky ***Für***.

V kontexte ďalšieho historického vývoja územie, ktorého súčasťou je obec Rúbaň sa stalo miestom zápolenia viacerých dobyvačných armád. Približne v 13. storočí obyvatelia obcí v danom území zničených Tatármi (Plavci) spolu s príslušníkmi rádu sv. Beňadika dostali útočisko na Cigléde. Osada patriaca pôvodne ostrihomskému arcibiskupstvu bola r. 1270 pripojená ku komárňanskému hradnému panstvu. V 1. štvrtine 14. storočia od Rúbane útočili proti hradu Levice vojská Matúša Čáka a južne od obce sa stretli v bitke proti kráľovskému vojsku Karola Róberta (bitka pri Rozhanovciach, r. 1312).

Po smrti Matúša Čáka r. 1321 prešla obec pod panstvo Trenčianskeho hradu a neskôr sa opäť stali kráľovským majetkom. R. 1397 bola obec zaznačená v podobe Fyr alias denominatione Fyrmonya. V r. 1440 - 1451 obcou prešli vojská Jána Jiskru z Brandýsa, útočiace na banské mestá v okolí Levíc a Lučenca. R. 1505 bol zemepánom obce Ján Balogh (z Rúbane), poslanec Komárňanského župného snemu (názov obce zaznačený v podobe Fywr). V 16. storočí územie bolo zasiahnuté hnutím náboženskej reformácie, v r.1530 tu pôsobili významní kalvínski kazatelia Martin Plechner a Ján Pleininger.

V nasledujúcich obdobiach obec zmenila viac krát svojich majiteľov. Roku 1538 Baloghovci predali tunajšie majetky Gašparovi a Baltazárovi Seneyjovcom, ktorí však r. 1538 dali časť svojho majetku do prenájmu Boldizsárovi Andrejovi a Tomášovi Csúzyovcom. Roku 1549 sa uvádza zemepán Ján Palásthy, ktorý svoj majetkový podiel dal do prenájmu Marinovi Nagyváthymu. Roku 1562 rod Újfalussyovcov dostal novú donáciu na celú obec. V časoch tureckých vojen, bola obec viackrát vyplienená. Po skončení uhorsko-tureckých vojen bola obec dosídlená Slovákmi zo Záhoria.

V časoch uhorských stavovských povstaniach sa v chotári obce, v r. 1704 – 1710, odohrali viaceré ozbrojené potýčky medzi labancmi a kurucmi Rákocziho vojska. Začiatkom 18. storočia tu pôsobil aj významný slovenský dejateľ ***Matej Bel.*** Roku 1734 sa novými zemepánmi obce stali Juraj Fekete, Imrich Csúzy a Michal Király, ktorí svoje majetky dostali za zásluhy v bojoch proti kurucom. Ďalšími majiteľmi obce boli roku 1750 Ramocsaházyovci, ale ich majetok získal ako veno Alexander Csery. R. 1754 sa do rodiny Királyovcov priženila rodina Hunyadyovcov, ale na ich majetkový podiel si nárokovala aj Julianna Ocskayová, manželka Pavla Balogha. R. 1755 sa dedičia Gabriela Zsemberyho dohodli s Jóbom Zmeskalom. Okolo r. 1778 sa tunajšími zemepánmi stala rodina Horváthyovcov z Disznósu, ktorí si z Hontianskej stolice do obce priniesli nových kolonistov. Obec bola majetkom mnohých zemanov, ktorí sa tu často menili – Bolya, Komár, neskôr Pócs, Tóth, Katona, Vas, Víg, Nagy, Jankovich, Pálffy, Szalay a Ordódy. Obec postihli aj morové epidémia a to najmä v rokoch 1809, 1831 a 1835. Od konca 19. storočia bol najväčším tunajším zemepánom Július Steiger z Danóm a rodina Varghovcov. Ich dedičia obec v podstate vlastnili až do r. 1945.

V 19. storočí bol zaznamenaný hospodársko-sociálny rozvoj obce, od r. 1840 bola v Rúbani zriadená pošta, onedlho aj železničná stanica, potom telegraf a obec bola aj sídlom natiátu. 1. júna 1925 bol pričlenený k notariátu obce Strekov.

Roku 1924 bola v Rúbani pozemková reforma: pozemky rozdelili medzi miestnym obyvateľstvom. Obe svetové vojny si vyžiadali z radov obyvateľstva mnoho obetí. V r. 1938 - 1945 bola obec pričlenená k Maďarsku a oslobodená bola 30. marca 1945. Roku 1946 sa začala parcelácia tunajších veľkostatkov, roku 1948 bol názov obce zmenený na Rúbaň. V období socializmu nastal v obci rozvoj bytovej výstavby, občianskej vybavenosti a technickej infraštruktúry. Od r. 1950 bola obec postupne elektrifikovaná a plynofikovaná, vybudovala sa cestná sieť, chodníky pre peších a telefónna sieť. V obci sa vybudovali služby, ako obchod, hostinec, pribudla materská škola i cintorín. V r. 1951 bolo vybudované i JRD. Od r. 1959 v obci funguje miestny rozhlas a v r. 1963 pribudla telefónna sieť. Napokon v r. 1992 - 1993 bola obec plynofikovaná.

II. Rámcový popis územia obce

Z hľadiska osídlenia v zmysle KURS 2001 v kontexte znenia KURS 2011, územie obce Rúbaň spadá do ***tzv. novozámocko – komárňanského ťažiska osídlenia*** druhej úrovne, ktoré sú tvorené okolo stredne veľkých miest. V rámci ťažísk osídlenia druhej úrovne sa v menšej miere prejavujú aglomeračné väzby medzi centrami a voči okolitým obciam prevládajú viac polarizačné účinky jadier týchto ťažísk osídlenia

Doplnkom sídelnej architektúry SR sú aj rozvojové osy ako súčasť tvorby hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Rozvojové osy sa na Slovensku rozvíjajú v uzlovo-pásovom sídelnom systéme, ktorého osnovu tvoria centrá osídlenia a dopravno-komunikačné systémy spájajúce centrá.

V tomto kontexte, územie obce Rúbaň spadá do blízkeho susedstva ***tzv. juhoslovenskej rozvojovej osi, v smere: Dunajská Streda - Nové Zámky – Želiezovce – Šahy – Veľký Krtíš – Lučenec.*** Vidiecke obce nachádzajúce sa na rozhraní tejto štruktúry sú charakteristické najmä poľnohospodárskou ekonomickou základňou, čo formuje vlastné osídlenie.

Z hľadiska mikropolohy obce, Rúbaň sa radí k malým obciam v rozmedzí 500 - 999 obyvateľov. Na lokálnej úrovni prevládajú funkčné vzťahy so susediacimi obcami Dubník a Strekov. Obec je situovaná v centrálnej časti okresu Nové Zámky, avšak v relatívne marginálnej polohe na rozhraní spádových území miest Nové Zámky a Štúrovo. V najbližšom susedstve obce Rúbaň sú ďalšie obce ako: Strekov, Dubník, Svodín, Pribeta atp. Vyššie urbanistické útvary (sídla ako Nové Zámky, Komárno alebo Štúrovo) sú značné vzdialené.

Katastrálne územie obce Rúbaň spadá z administratívneho hľadiska do okresu Nové Zámky, ktorý je súčasťou VÚC NSK. Z hľadiska prítomnosti administratívno-správnych inštitúcii v obci sa nachádza sídlo ***matričného úradu***. Ostatné dôležité administratívno-správne inštitúcie sa nachádzajú v mestách Nové Zámky a Štúrovo. Obec sa nachádza v spádovej oblasti týchto dvoch miest i z hľadiska iných funkcií ako sú napr. sociálne alebo komerčné služby.

Z hľadiska dopravnej polohy obce, Rúbaň sa nachádza medzi dvoma mestami – okresné mesto Nové Zámky a mesto Štúrovo. Na úrovni mezopolohy, obec je exponovaná voči dopravnému ťahu, cestná komunikácia II/509 na trase Bajč - Štúrovo (41,5 km), kde sa v Bajči cesta II/509 napája na dopravný ťah, cestnej komunikácii I/64 vedúci od Nových Zámkov do Komárna. V blízkosti obce Strekov sa na cestnú komunikáciu II/509 napája cesta III. triedy III/1506, prepájajúce obce Strekov a Jasová, ktorého súčasťou je aj obec Rúbaň. Vzdialenosť obce od privádzača na cestu II/509 je približne 3,5 km. Cesta II. triedy č. 509 a III. triedy III/1506 je v správe RSÚC Nové Zámky a.s.

Obec je prepojená viacerými linkami hromadnej autobusovej prepravy. Cez obec prechádzajú spoje na linkách Nové Zámky – Dubník – Strekov – Gbelce – Štúrovo a Štúrovo – Bajč/Strekov – Nové Zámky.

V obci sa nachádzajú tri autobusové zastávky (Čengel, ZŠ, pri Moste). Katastrom neprechádza žiadna železničná trať a z hľadiska iných spôsobov dopravy v blízkosti obce sa nenachádza ani žiadne väčšie letisko. Obcou preteká vodný tok **– *Parížsky potok,*** ktorý však nie je splavný.

Obr. č. 1: Geografická poloha obce Rúbaň

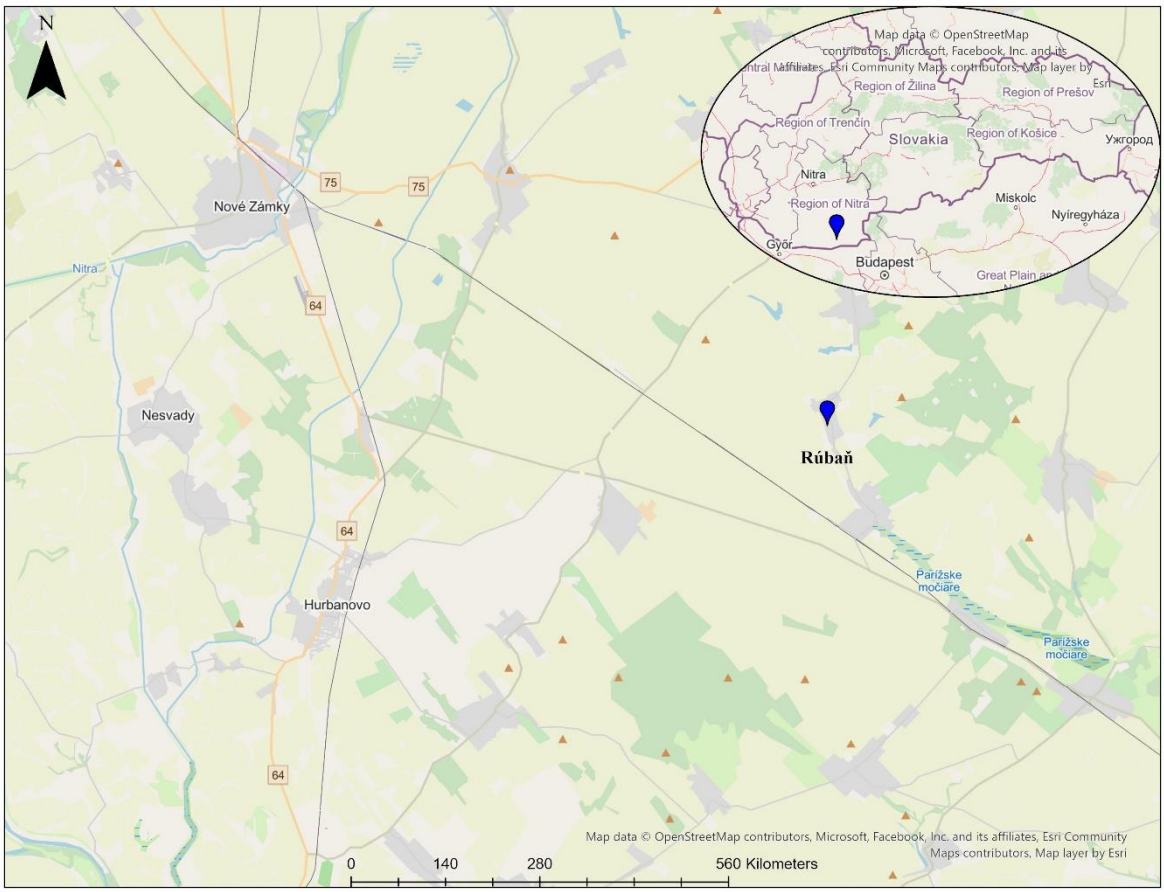

1. Prírodno-geografická charakteristika obce

Zemepisná poloha obce je približne ***47⁰ 55´N (S) severnej šírky*** a ***18⁰ 24´E (V) východnej dĺžky.*** Katastrálne územie obce Rúbaň, v užšom vymedzení, leží v geomorfologickom celku – ***Pohronská pahorkatina.*** Obec leží v nadmorskej výške 129-267 m n.m., stred obce 139 m n.m.. Rúbaň leží v **Podunajskej nížine**, na západnom úpätí Pohronskej pahorkatiny, v hornej časti depresie potoka Paríž. Chotár v západnej časti na vyšších terasách pokrytých piesčitými sprašami a naviatymi pieskami je rovina, vo východnej časti pahorkatina s rozčlenenými plochými chrbtami z treťohorných uložení. Okrem dubových a agátových lesíkov na strmších úbočiach pahorkatiny je odlesnený. Má lužné, černozemné a hnedozemné pôdy.

1.1. Geomorfologická charakteristika územia

Základom geologickej stavby územia je ***karpatská horská sústava,*** ktorá je súčasťou ***alpsko-himalájskej sústavy,*** do ktorej je zahrnuté celé územie Slovenska.
Z hľadiska ďalšej geomorfologickej kompozície, územie možno kategorizovať nasledovne:
Sústava: alpsko-himalájska

Podsústava: Panónska panva

Provincia: Západopanónska panva

Subprovincia: Malá dunajská kotlina

Oblasť: Podunajská nížina

Celok : Podunajská pahorkatina

Podcelok: Hronská pahorkatina

Geologický podklad územia zväčša je tvorený neogénnym ílom, prachom, pieskami a štrkom. Vyskytujú sa taktiež sladkovodné vápence a súvrstvia tufitov (brodské, gbelské, kollárovské a pod.)

Z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie rozoznávame rajóny kvartérnych a predkvartérnych hornín. Z hľadiska rajónov predkvartérnych hornín v území obce sa prelínajú pásma ***rajónu jemnozrnných sedimentov***. Kvartérny pokryv územia je tvorený zväčša ***pásmami deluviálnych sedimentov, a kombinovaných rajónov sprašových sedimentov na riečnych terasách.***

1.2. Hydrogeologické pomery

Z hydrogeologického hľadiska územie obce spadá do povodia rieky Hron. Z pohľadu hydrogeologickej rajonizácie, územie obce spadá do dvoch hydrogeologických rajónov: ***N 058 Neogén Hronskej pahorkatiny a QN 059 Kvartér hronských terás v Podunajskej nížine.*** Podzemné vody kvartéru sú viazané na štrkopiesčité náplavy vyvinuté v celej Podunajskej nížine. Obmedzené zásoby podzemných vôd sú viazané na kvartérne fluviálne štrkopiesky nivy potoka Paríž. Okolie riešeného územia je perspektívnou oblasťou využívania geotermálnej energie tzv. Dubníckej depresie. Najbližší využívaný termálny vrt je v Podhájskej (má značnú výdatnosť a teplotu 80 °C.

1.3. Hydrologické pomery

Územie obce hydrograficky patrí do vrchovinno–nížinnej oblasti. Pre vodné toky je charakteristický dažďovo–snehový typ režimu odtoku s najvyšším prietokom v marci; v septembri býva hladina miestnych vodných tokov najnižšia.

Hydrologicky patrí dotknuté územie a jeho širšie okolie do základného povodia rieky Hron. Riešeným územím a okrajom zastavaného územia tečie potok Paríž. Má charakter skanalizovaného toku s dĺžkou 41,5 km a plochou povodia 224 km2 a priemerným prietokom 0,2 m3 /s. Je pravostranným prítokom Hrona. Pramení v Bešianskej pahorkatine, severne od obce Kolta, v nadmorskej výške 188 m n.m. Na južnom okraji obce Rúbaň zľava priberá potok Cegléd, na ktorom boli vybudované dve malé vodné nádrže Malý rybník a Veľký rybník. Vodné nádrže sú síce v bezprostrednej blízkosti obce Rúbaň, spadajú však už do k.ú. Strekov. Za obcou Strekov preteká potok Paríž rozsiahlym močaristým územím s porastom tŕstia. V juhozápadnej časti k.ú. Rúbaň pramení v lesnom poraste občasný prítok Staničného kanála.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 174/2017 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náležia potoky Paríž a Cegléd do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov. Priamo v obci sa nenachádzajú zdroje minerálnych vôd, ani chránená oblasť pre odber pitnej vody. Povrchové zdroje vody v obci nie sú určené na kúpanie.

1.4. Klimatické pomery

Klimaticky, územie obce spadá do teplej oblasti na rozhraní okrskov T1 (teplý, veľmi suchý, s miernou zimou) a T2 (teplý suchý, s miernou zimou). Priemerná teplota vzduchu v januári dosahuje >-3 ^{0}C a v júli je to >19 ^{0}C a viac. V danej oblasti je v priemere 50 a viac letných dní za rok s denným maximom teploty vzduchu ≥25 ^{0}C. Priemerná ročná teplota vzduchu je okolo 9,8 ^{0}C. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je ≥40 s priemernou výškou snehovej pokrývky 6,8 cm.

Čo sa týka priemerného ročného úhrnu zrážok, územie sa vyznačuje najmä charakterom podpriemerného až nízkeho priemerného úhrnu zrážok v rozmedzí od 550 – 600 mm úhrnu zrážok. Priemerný úhrn zrážok v júli dosahuje úroveň >60 mm a priemerný úhrn zrážok v januári dosahuje úroveň 20 – 40 mm. Index zavlažovania územia pre toto územie predstavuje hodnotu -40.

1.5. Veterné pomery

Územie obce je exponované najmä voči pôsobeniu severozápadných a juhovýchodných vetrov s priemernou rýchlosťou 3,31 – 4,00 m/s (SZ) a 3,41 – 4,3 m/s (JV). Vyskytujú sa aj východné a severné vetry. Územie je stredne silne zaťažené prízemnými inverziami, čo má vplyv na možné výkyvy počasia.

1.6. Pôdne pomery

Celková rozloha územia obce Rúbaň za r. 2022 predstavuje približne 1610 ha. Z hľadiska hospodárskeho využitia pôdy, najväčší podiel z výmery územia pripadá na poľnohospodársku pôdu, a to na úrovni približne 75% (1197 ha) z celkovej výmery územia. Pomerne vysoký podiel z celkového využitia územia pripadá na vinice, ktoré sa rozprestierajú približne na úrovni 5,4 % (87 ha) územie obce. Zastavaná časť územia, predovšetkým intravilán obce predstavuje približne 4,48 % (72 ha) územia. Lesná pôda predstavuje približne 2,96 % (47 ha) z výmery územia. Vodné plochy sa rozprestierajú približne na 0,7% (11 ha) územia z celkovej výmery obce. Záhrady, ovocné sady a TPP predstavujú približne 5,23 % (84 ha) územia z celkovej výmery obce.

Z hľadiska zastúpenia jednotlivých pôdnych typov v pôdnej štruktúre prevládajú predovšetkým **hnedozeme a černozeme,** pôdy s vysokou produkčnou hodnotou, s prímesou rôznych pôdnych subtypov.

Z hľadiska priepustnosti a retenčnej schopnosti pôd, dané územie je charakteristické pôdami so strednou až vysokou priepustnosťou. Z hľadiska zrnitosti ide predovšetkým o hlinité pôdy a pieščito-hlinité pôdy. Prevláda mierne suchý vlhkostný režim pôd.

Z hľadiska zaradenia pôdy v záujmovom území do BPEJ; 49% pôdneho fondu je zaradeného do I. triedy – kategória 1-4; označené ako osobitne chránené pôdy, 27% pôdneho fondu je zaradeného do II. Triedy – kategória 5-7 a 2% do III.triedy -kategória 8-9. Zvyšok tvorí ostatné územie (lesy, vodné plochy, atp.)

1.7. Vegetačné pomery

Z hľadiska výskytu prirodzenej vegetácie na danom území prevláda dubovo-nížinný, pahorkatinný charakter vegetácie. Chotár obce je z veľkej časti odlesnený z dôvodu intenzívneho poľnohospodárstva s prevahou pestovania monokultúr. Zo zostávajúcej lesnej pôdy prevládajú hospodárske lesy (42,4 %)

a lesy osobitného určenia (57,6 %). Lesné pozemky sú súčasťou LHC Vojnice. Z hľadiska drevinovej skladby prevažuje zastúpenie: cer (42,3 %), agát (27 %), dub (20 %) a topoľ (8 %).

V zastavanom území obce má vegetácia skôr kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Miestnou prírodnou dominantou kultúrnej krajiny je historický park s výmerou cca 5 ha. Park bol založený v roku 1887 a je tu celkovo vysadených 12 druhov cudzokrajných drevín. Ďalšie plochy verejnej zelene tvorí široký trávny pás s vysadenými drevinami pozdĺž prieťahu cesty III/1506 zastavaným územím. Ďalšou plochou verejnej zelene je starý cintorín lokalizovaný v strede obce s výmerou cca 1,4 ha. Z hľadiska drevinového zloženia porastov pestovaných v intraviláne dominuje predovšetkým orech kráľovský, ihličnaté dreviny (tuja, smrek, borovica), breza, topoľ a iné.

Z hľadiska fytogeografického členenia možno uplatniť nasledovnú zonáciu územia (Kolény, Barka):

Oblasť:
Holarktis
Podoblasť:
Eurosibírska podoblasť
Provincia:
Stredoeurópska provincia

Na základe fytogeografického členenia podľa Plesníka (Atlas krajiny SR 2002) sa územie nachádza v pahorkatinnej a rovinnej oblasti dubovej zóny

Dubová zóna
Nížinná podzóna
Pahorkatinná oblasť
Žitavská niva
Hronská pahorkatina
Južný podokres
Rovinná oblasť
Nemokraďový okres
Lužný podokres

Podľa Futáka (1980) dané záujmové územie spadá do oblasti ***panónskej flóry (Pannonicum)***, obvodu ***eupanónskej xerotermnej flóry (Eupannonicum),*** okresu Podunajská nížina.

Obr. č. 2 : Typológia využitia územia obce Rúbaň

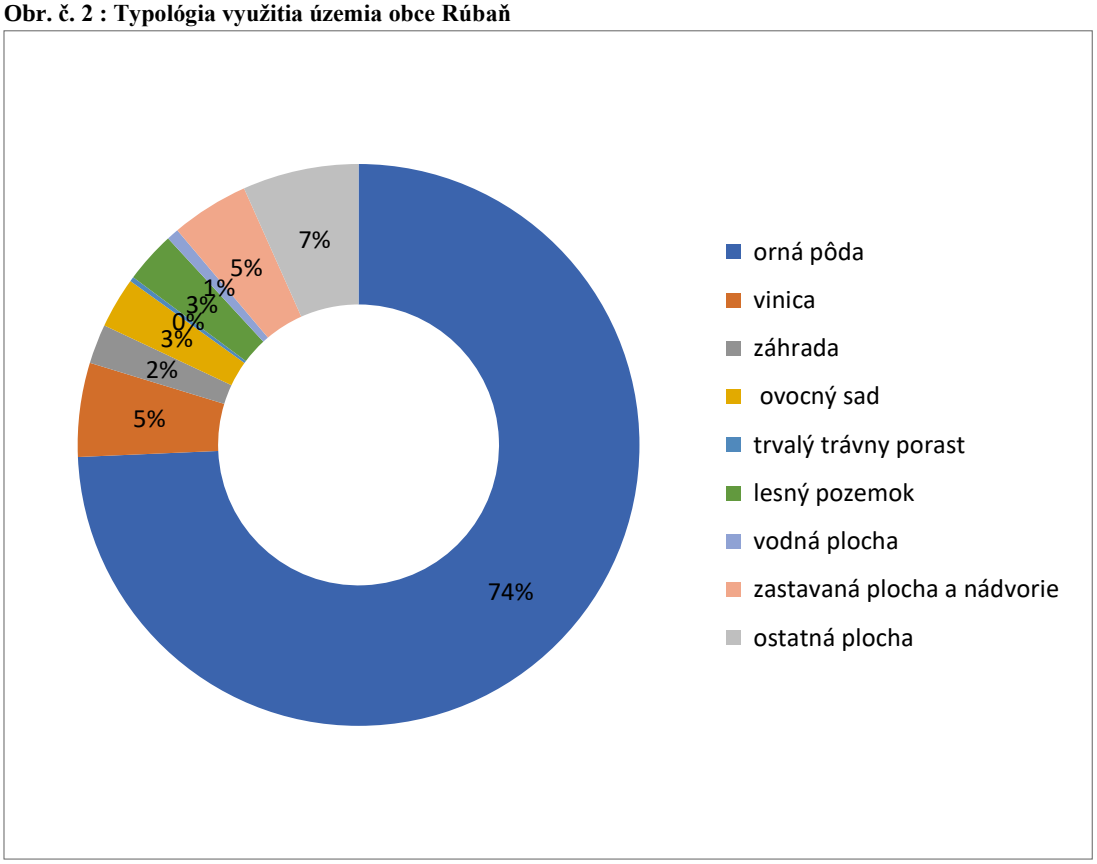

Zdroj: Datacube, 2023

Z hľadiska krajinnoekologickej charakteristiky územia možno na danom záujmovom území vymedziť nasledovné krajinnoekologické komplexy:

Riečne terasy s prevahou ornej pôdy – komplex sa rozprestiera na riečnej terase v nižšie položenej južnej časti katastrálneho územia. Reliéf je mierne zvlnený a komplex je takmer celý intenzívne poľnohospodársky využívaný, najmä ako orná pôda. Zastúpenie prvkov zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia je minimálne. V rámci komplexu je možné vymedziť subkomplex, v ktorom je vhodné umiestnenie zariadení na využitie obnoviteľných zdrojov energie (veterného parku).

Pahorkatina s prevahou ornej pôdy – komplex sa rozprestiera na pahorkatine vo vyššie položenej severnej časti katastrálneho územia. Reliéf je pahorkatinný a komplex je takmer celý intenzívne poľnohospodársky využívaný, najmä ako orná pôda, sčasti aj ako vinice. Zastúpenie prvkov zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia je minimálne, len na severovýchodnom okraji sem zasahuje biocentrum regionálneho významu.

Zastavané územie obce a kontaktné územie – komplex zahŕňa zastavané plochy, vrátane záhrad rodinných domov, sídelnej zelene a kontaktné územie zastavaného územia obce s potenciálom pre zástavbu.

1.8. Živočíšstvo

Z hľadiska zoogeografického členenia (terestrický biocyklus), územie možno regionalizovať nasledovne:

Provincia: Provincia stepí

Úsek: Panónsky úsek

Dané záujmové územie spadá do oblasti výskytu biómov stepných ekosystémov v rámci biómov mierneho pásma. Z fauny sa v tomto pásme vyskytujú najmä druhy, ktoré znesú nedostatok vody, ale zároveň dokážu prežiť nepriaznivé obdobie v stave hybernácie (syseľ – Spermophilus, drop – Otis, žeriavy- Grus, prepelice – Coturnix, bažanty – Phasianus atp.)

2. Obyvateľstvo

2.1. Vývoj základných demografických ukazovateľov

Priemerný počet obyvateľov obce v r. 2022 predstavoval celkovo 917 obyvateľov s trvalým pobytom v obci. Podiel mužov na celkovom počte obyvateľov predstavoval 49 % (450) a podiel žien 51 % (467).

Tabuľka č. 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Rúbaň v r. 2010 – 2022

Roky	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Priemerný stav	951	969	962	976	989	1006	990	964	942	950	932	921	917
Muži	465	470	465	469	472	479	471	460	453	468	462	454	450
Ženy	486	499	497	507	517	527	519	504	489	482	470	467	467

Zdroj: Datacube, 2023

Zo znázornenej tabuľky nám vyplýva, že vývoj počtu obyvateľov obce má v posledných rokoch mierne klesajúci charakter. Za r. 2022 počet obyvateľov s trvalým pobytom na území obce klesol oproti r. 2010 o 3,5%. Uvedený jav mohol byť zapríčinený sčasti i pandémiou Covidu-19, ktorá sa prejavovala zvýšenou úmrtnosťou v rokoch 2020-2022 vo všetkých sídlach na Slovensku. Obdobie pred Covidom je charakteristické vcelku premenlivým trendom vývoja počtu obyvateľov v obci.

Obr. č. 3: Vývoj počtu obyvateľov obce Rúbaň v r. 2010-2022

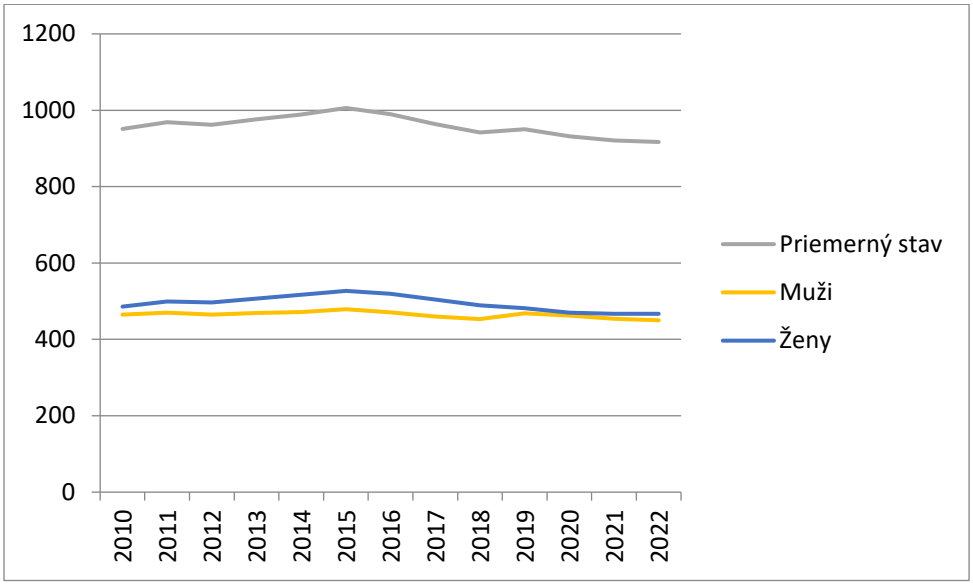

Zdroj: Datacube, 2022

Z hľadiska zložiek podmieňujúce celkové zmeny obyvateľstva v priebehu rokov 2010 - 2022 možno konštatovať, že natalita obyvateľstva mala v posledných rokoch klesajúci charakter. Výnimku predstavuje rok 2022 kedy sa počet obyvateľov opätovne zvýšil na úroveň normálu z r. 2010 - 2015. Mortalita obyvateľstva má v celom časovom rade výrazne fluktuujúci charakter. Najvyššie hodnoty dosiahla v rokoch 2018 – 2022, čo môže byť zapríčinené i pandémiou Covidu-19. Celkové demografické saldo má však prevažne záporný charakter.

Z hľadiska mechanických zmien obyvateľstva, migračné saldo je značne v jednotlivých rokoch premenlivé.

Tab. č. 2: Bilancia pohybu obyvateľstva v obci Rúbaň v r. 2010 – 2022

Roky	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Živonarodený	10	9	12	10	12	12	5	6	9	6	5	4	11
Zomrelý	19	16	9	18	5	17	14	10	22	18	21	17	18
Demografické saldo	-9	-7	3	-8	7	-5	-9	-4	-13	-12	-16	-13	-7
Migračné saldo	12	6	-11	38	9	7	-14	-9	-14	13	9	9	-10
Celkový prírastok (úbytok)	3	-1	-8	30	16	2	-23	-13	-27	1	-7	-4	-17

Zdroj: Datacube, 2023

Zo znázornenej tabuľky vyplýva, že natalita obyvateľstva si do r. 2015 udržiavala mierne rastúci, skôr ustálený trend rastu počtu živonarodených detí v priemere 11 detí/rok. V rokoch 2016 - 2021 došlo k prudkému poklesu počtu živonarodených detí s počtom detí v priemere 6 detí/rok. Mortalita obyvateľstva v danom sledovanom časovom rade prevažne prevyšuje počet živonarodených detí v priemere 16 zomrelých osôb pripadá na jeden rok. Celkovo, demografické saldo si udržiava záporný charakter v priemere na úrovni 7 osôb pripadajúcich na prirodzený úbytok na rok.

Z hľadiska mechanického pohybu obyvateľstva, imigrácia do obce si udržiava v posledných rokoch kolísavý trend. Celkové migračné saldo dosiahlo úroveň prírastku v priemere 3 osoby/rok.

Zo súhrnného hľadiska celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva počas sledovaného obdobia r. 2010 - 2022 si udržiaval značne kolísavý charakter, v priemere pokles o 4 osoby/rok.

Obr. č. 4: Bilancia pohybu obyvateľstva v obci Rúbaň

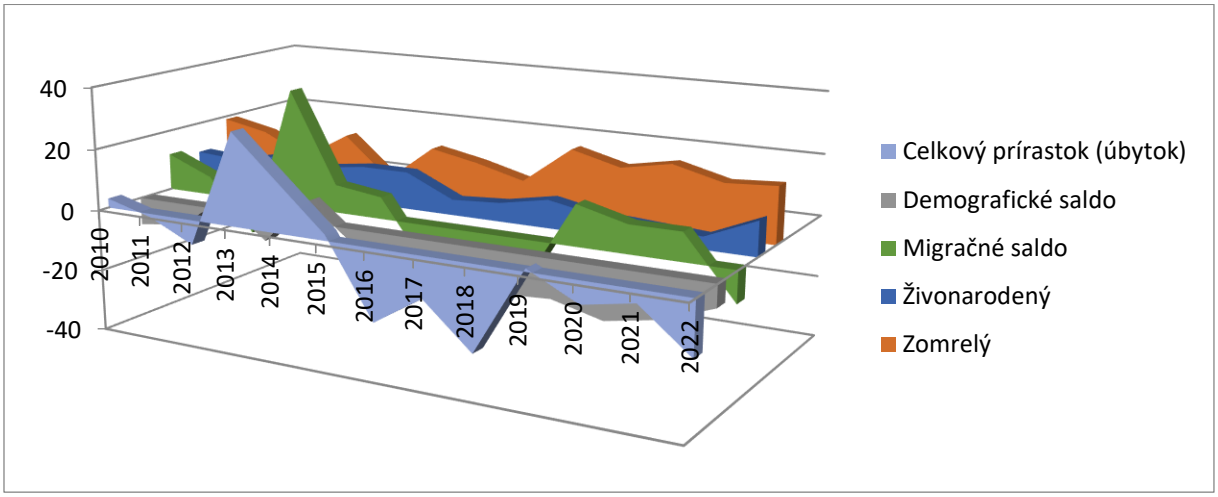

Zdroj: Datacube, 2023

2.2. Veková štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva, tá sa vyvíja nepriaznivo, pričom kopíruje všeobecný trend pomerného poklesu predproduktívnej zložky obyvateľstva, avšak poproduktívna zložka obyvateľstva, tiež vykazuje klesajúci sklon.

Tab. č. 3: Veková štruktúra obyvateľstva obce Rúbaň v r. 2010-2022

Roky	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0-14 (abs.)	126	142	134	149	160	153	147	143	138	146	148	156	155
15-64 (abs.)	658	651	650	665	662	676	658	644	630	628	623	609	594
64+(abs.)	169	169	170	170	178	173	174	179	171	166	162	157	156
0-14(v%)	13,22	14,9	14,06	15,63	16,79	16,05	15,42	15,01	14,48	15,32	15,53	16,37	16,26
15-64. (v%)	69,05	68,31	68,21	69,78	69,46	70,93	69,05	67,58	66,11	65,9	65,37	63,9	62,33
64+ (v%)	17,33	17,73	17,84	17,84	18,68	18,15	18,26	18,78	17,94	17,42	16,99	16,74	16,37
Index starnutia	134	119	127	114	111	113	118	125	124	114	109	101	101

Zdroj: Datacube, 2023

Zo znázornenej tabuľky vyplýva, že predproduktívna zložka obyvateľstva v priebehu sledovaného obdobia r. 2010 – 2022 si udržiavala premenlivý trend, kde dosiahla svoje lokálne maximum v r. 2014 na úrovni 16,79 %, následne došlo k pozvoľnému poklesu na minimum v r. 2018 na úrovni 14,48 %. V súčasnosti podiel predproduktívnej zložky je stabilizovaný na úrovni 16,26 %

Produktívna zložka obyvateľstva v priebehu sledovaného obdobia dosiahla svoje lokálne maximum v r. 2015 na úrovni 70,93 %, následne zaznamenala pokles, ktorý stále pretrváva. V r. 2022 podiel produktívnej zložky bol na úrovni 62,33 %.

Poproduktívna zložka obyvateľstva si udržiavala do r. 2017 stabilný trend, čo súvisí so všeobecným trendom starnutia obyvateľstva, resp. predlžovania jeho priemerného veku. Po r. 2017 jej podiel relatívne klesal až na úroveň 16,37 % v r. 2022.

Obr. č. 5: Zastúpenie produkčných zložiek obyvateľstva v obci Rúbaň

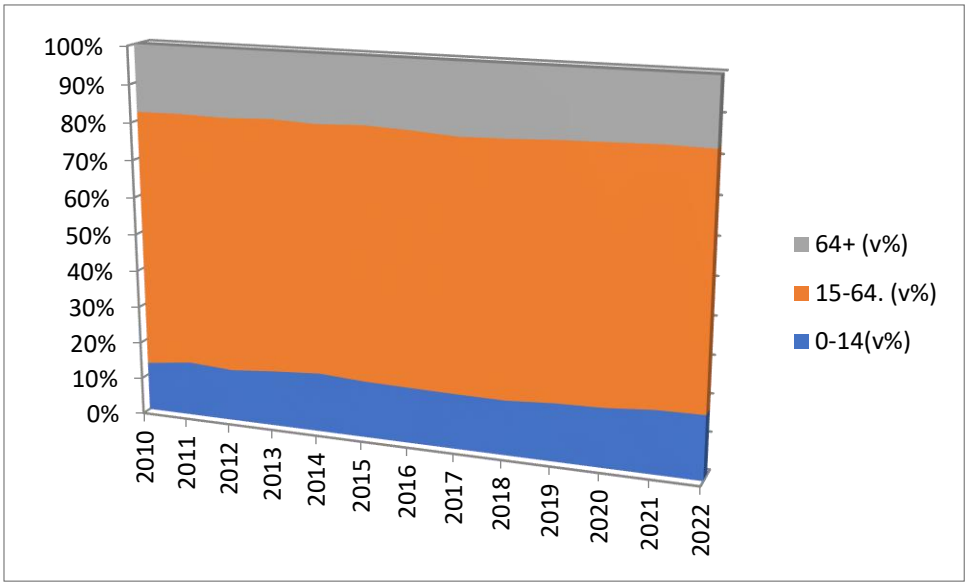

Zdroj: Datacube, 2023

Index starnutia počas sledovaného obdobia zaznamenával kolísajúci trend s opakovanými vrcholmi v r. 2012 a v r. 2017, v súčasnosti zaznamenáva klesajúci trend vývoja až na úrovni 101 bodov. Celkový pokles indexu starnutia oproti r. 2010 je až o 24,16 %. Pokles indexu starnutia je spojený hlavne s nárastom predproduktívnej zložky a poklesom poproduktívnej zložky obyvateľstva.

Obr. č. 6: Vývoj indexu starnutia obyvateľstva v obci Rúbaň

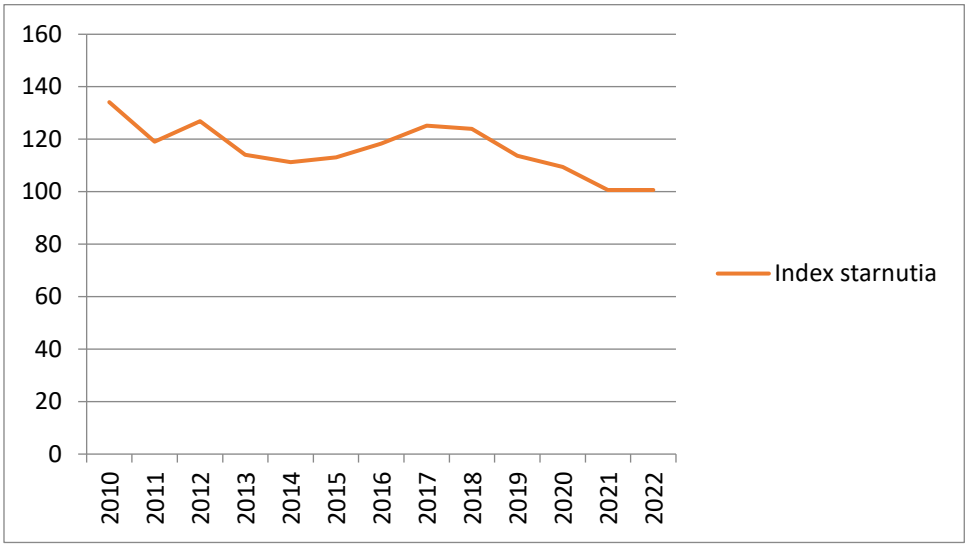

Zdroj: Datacube, 2023

Zo súhrnného hľadiska možno populačnú pyramídu obce Rúbaň charakterizovať ako degresívny typ vekovej štruktúry. Avšak existujú značné disproporcie medzi jednotlivými vekovými skupinami medzi oboma pohlaviami. V rámci predproduktívnej zložky obyvateľstva, v zastúpení mužského pohlavia aj ženského pohlavia je najpočetnejšou zložkou veková kategória 10 - 14 (31 muži a 36 ženy). V rámci produktívnej zložky obyvateľstva, v zastúpení mužského pohlavia je najpočetnejšou zložkou veková kategória 45 - 49 (42), v prípade žien to je veková kategória 30 - 34 a 35 - 39 zhodne po 37 osôb.

V prípade poproduktívnej zložky obyvateľstva , v prípade oboch pohlaví je najpočetnejšou zložkou veková kategória 65 - 69, čo predstavuje u mužov 18 osôb a u žien 29 osôb.

Obr. č. 7: Populačná pyramída obce Rúbaň

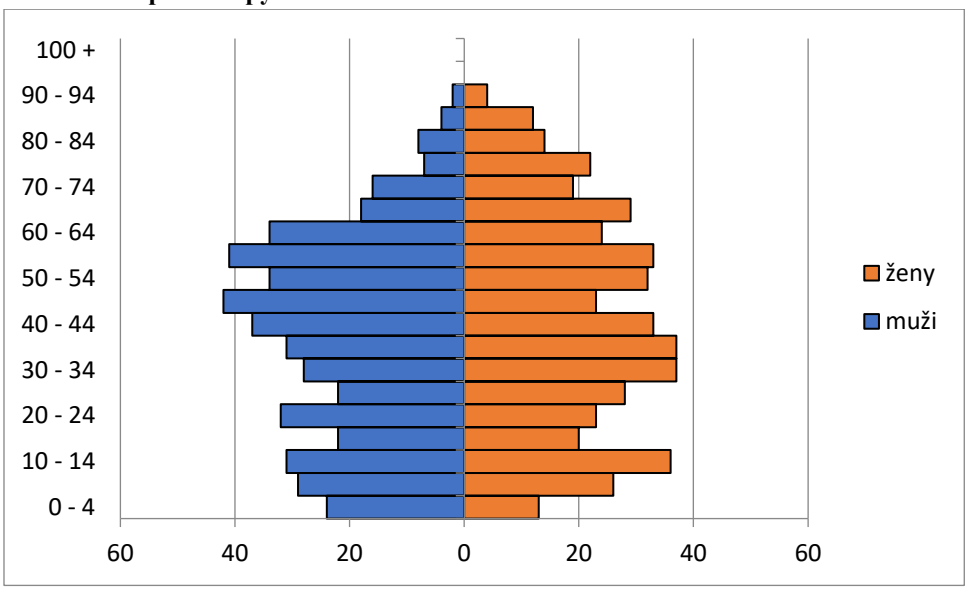

Zdroj: SODB 2021

2.3. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vo vzdelanostnej štruktúre obce prevláda skôr nižšie stredné vzdelanie. Pomerne vysoký podiel pripadá na ľudí so základným a stredným vzdelaním bez maturity. Úplné stredné vzdelanie s maturitou a vyššie odborné vzdelanie predstavuje skoro tretinový podiel. Najnižší podiel pripadá na vysokoškolské vzdelanie.

Prieskum bral do úvahy všetkých obyvateľov obce, teda aj deti s povinnou školskou dochádzkou, navštevujúcich MŠ a ZŠ, čo mohlo spôsobiť určité skreslenie výsledkov. Úroveň vzdelania v súčasnosti je jedným z najdôležitejším predpokladom pre uplatnenie sa na trhu práce a predstavuje základný kameň smerom k budovaniu vedomostnej ekonomiky.

Tab. č. 4: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Muži	Ženy	Spolu
Základné	88	131	219
Stredné odborné (učňovské) bez maturity	99	130	229
Úplné stredné s maturitou (učňovské)	19	21	40
Úplné stredné s maturitou odborné	27	51	78
Úplné stredné s maturitou všeobecné	7	20	27
Vyššie odborné vzdelanie	10	17	27
Vysokoškolské vzdelanie 1.stupeň (Bc.,)	2	7	9
Vysokoškolské vzdelanie 2.stupeň (Ing., Mgr., a iné)	4	32	36
Vysokoškolské vzdelanie 3.stupeň (PhD., a iné)	1	2	3

Zdroj: SODB 2021

Zo znázornenej tabuľky vyplýva na základe výsledkov zo SODB 2021, že v rámci vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva najväčší podiel pripadá na obyvateľov so stredným vzdelaním bez maturity na úrovni 34 %. Počet obyvateľov so základným vzdelaním nebudeme brať do úvahy, pretože táto skupina zahŕňa aj školopovinné obyvateľstvo. Druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia s úplným stredným vzdelaním (odborným), na úrovni 12 % a úplným stredným vzdelaním (učňovským) s maturitou na úrovni 6 %. Na vyššie odborné vzdelanie pripadajú 4 % obyvateľstva a na vysokoškolské vzdelanie pripadá dohromady 6 % obyvateľov.

Obr. č. 8: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Rúbaň podľa typu vzdelania

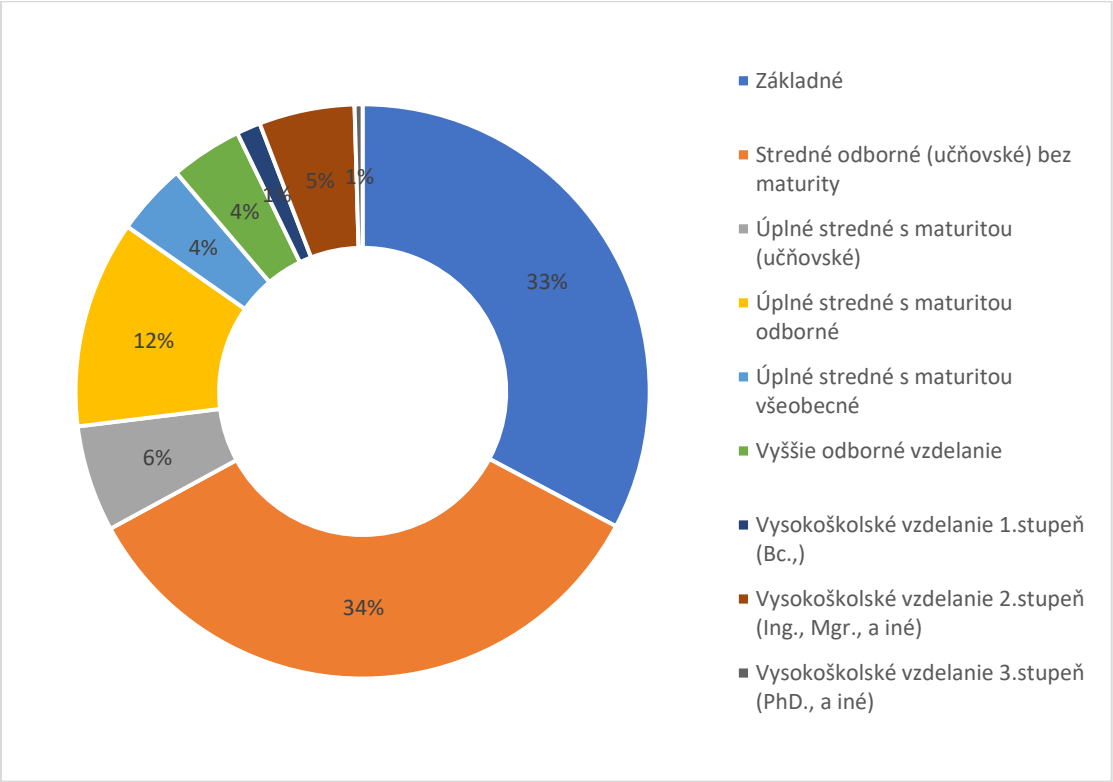

Zdroj: SODB 2021

2.4. Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry obyvateľstva, v obci Rúbaň dominujú občania maďarskej národnosti na úrovni 67 % (619), nasledujúc občanmi slovenskej národnosti na úrovni 30 % (274). Zastúpenie inej ďalšej národnosti nepresahuje podiel 1 %. Približne u 1 % obyvateľov (27) sa národnosť nepodarilo vierohodne zistiť.

Obr. č. 9: Bývajúce obyvateľstvo podľa národností v obci Rúbaň

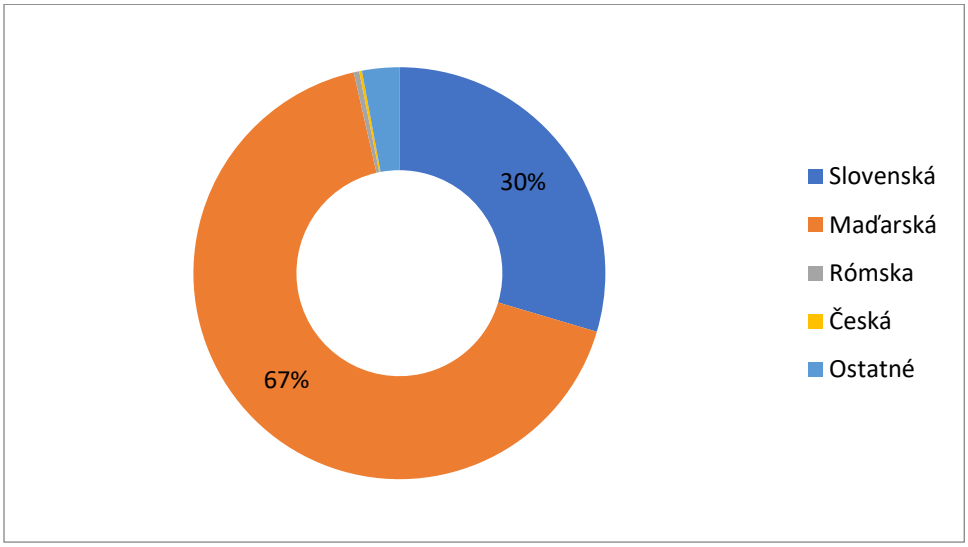

Zdroj: SODB 2021

2.5. Náboženská štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska vierovyznania v obci Rúbaň dominujú občania rímskokatolíckeho vierovyznania. Ich zastúpenie je na úrovni 80 % (735).Určité menšie podiely pripadajú na občanov bez vyznania na úrovni 12 % (109) a na Reformovanú kresťanskú cirkev (2 %), Evanjelickú a Gréckokatolícku cirkev na Slovensku. Približne u 3% (29) občanov sa vierovyznanie nepodarilo vierohodným spôsobom zistiť.

Obr. č. 10: Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženstva v obci Rúbaň

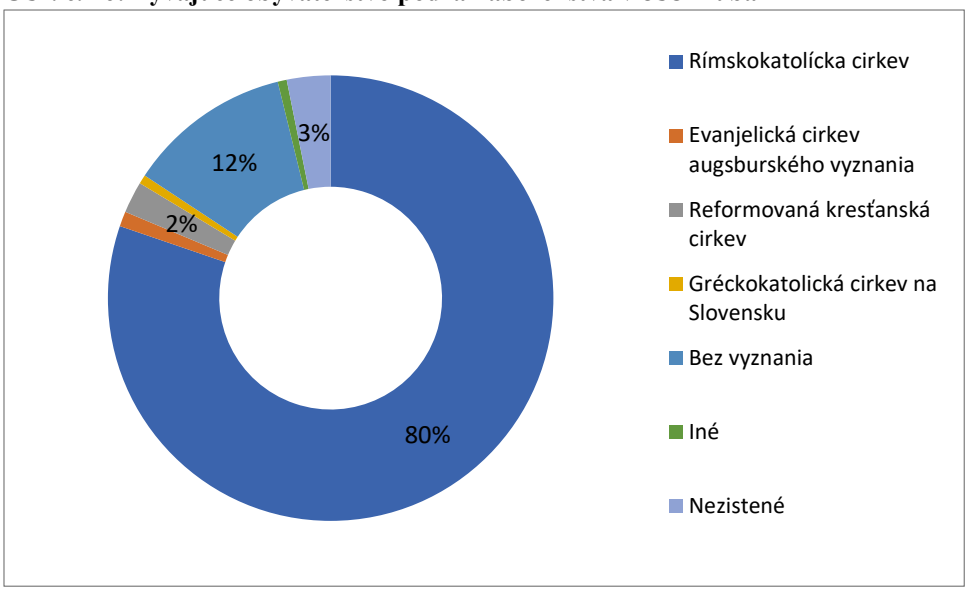

Zdroj: SODB 2021

3. Ekonomická štruktúra obce

Ekonomická štruktúra obce je vo všeobecnosti tvorená ekonomickými subjektmi súkromného, občianskeho a verejného sektora disponujúcimi právnou subjektivitou, ktorý pre trh vytvárajú a poskytujú hodnoty, ktorými uspokojujú svoje potreby. Ekonomika je vitálnym prvkom fungovania obce a podmieňuje budúci rozvoj obce.

3.1. Podnikateľská štruktúra obce

Podnikateľská štruktúra obce je tvorená predovšetkým súkromným sektorom. Podnikateľskú štruktúru obce Rúbaň možno hodnotiť ako prevažne monoštrukturálne orientovanú. V rámci podnikateľskej štruktúry právnických osôb (PO) prevláda skôr zameranie na poľnohospodárstvo a poľnohospodárske služby, čo súvisí aj s vhodnými prírodnými podmienkami daného územia obce. V rámci fyzických osôb (FO) prevláda skôr zameranie na obchodné služby. Z hľadiska právnej formy v prípade PO prevládajú predovšetkým spoločnosti typu s.r.o., výskyt iných právnych foriem PO (v.o.s., k.s. ap.) je obmedzený. V prípade FO sú to predovšetkým živnostníci.

V zmysle systematizácie a klasifikácie ekonomických činností podľa metodiky SK NACE sú v obci ekonomické subjekty, ktoré sú zastúpené v jednotlivých odvetviach národného hospodárstva v primárnom, sekundárnom a terciárnom sektore.

Uvedená štruktúra podnikateľského sektora v obci Rúbaň bola vypracovaná na základe aktuálnych, podkladových informácii ***z obchodného registra SR a živnostenského registra SR.*** Ekonomické činnosti jednotlivých hospodárskych subjektov boli posudzované podľa predmetu prevažujúcej činnosti a na základe umiestnenia daného hospodárskeho subjektu v systéme klasifikácie ekonomických činností podľa **SK NACE.**

Do štruktúry spadajú všetky subjekty FO a PO, ktorých sídlo alebo prevádzková adresa je zapísaná v registri na obec.

Celkovo v obci podľa aktuálneho výpisu z obchodného registra pôsobí dohromady 18 podnikateľských subjektov zapísaných ako PO. Z hľadiska PO, v podnikateľskej štruktúre obce prevládajú spoločnosti, pôsobiace v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva, teda vo sfére z primárneho sektora, na úrovni 44 % (8). Nasleduje terciárny sektor, komerčná sféra služieb, predovšetkým doprava a skladovanie, na úrovni 28 % (5), na veľkoobchod pripadá 11 % (2) a po jednom subjekte je v odvetví informácii a komunikácii, odborných a vedecko-technických činností a činností v oblasti nehnuteľností.

Z hľadiska podnikania FO zapísaných so sídlom podnikania v obci, ich celkový počet sú 4 podnikateľské subjekty. Z toho 3 podnikateľské subjekty podnikajú v oblasti maloobchodu a 1 subjekt v oblasti ubytovania a stravovania.

Obr. č. 11: Ekonomická štruktúra podnikateľského sektora PO v obci Rúbaň, podľa SK NACE

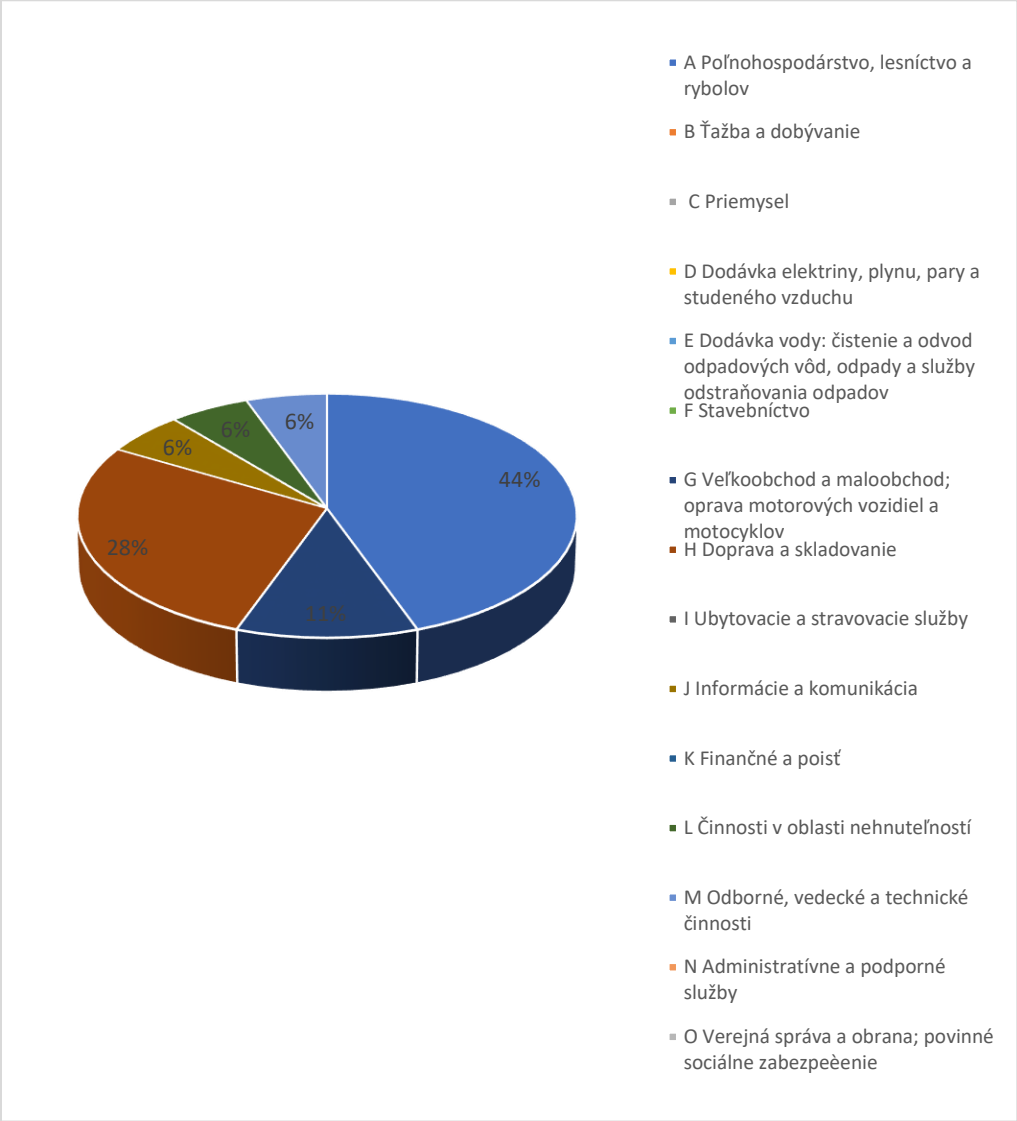

Zdroj: OR SR, podľa SK NACE, 2023

3.2. Ekonomická aktivita obyvateľstva

V obci Rúbaň k 31.12.2022 (priemerný stav) žilo 917 obyvateľov, z toho 594 ekonomicky aktívnych s trvalým pobytom v obci. ***Index ekonomickej aktivity*** (miera ekonomickej participácie) za r. 2022 dosahuje úroveň 64,78 %, čo možno hodnotiť ako stav na úrovni národného priemeru SR.

Miera nezamestnanosti počas sledovaného obdobia vykazuje pokles, súbežne s poklesom produkčnej základne obce. Pri súčasnej úrovni (5,39 % v r. 2022) mieru nezamestnanosti možno hodnotiť ako nízku, blízko prirodzenej nezamestnanosti na miestnom trhu práce.

Tab. č. 5: Ekonomická aktivita obyvateľstva v obci Rúbaň v r. 2010 – 2022

Roky	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nezamestnaný abs.	74	101	114	104	108	67	45	27	25	17	26	39	32
Nezamestnaný v (%)	11,25	15,51	17,54	15,64	16,31	9,91	6,84	4,19	3,97	2,71	4,17	6,4	5,39
Ekonomicky aktívny abs.	658	651	650	665	662	676	658	644	630	628	623	609	594
Zamestnaný (%)	88,75	84,49	82,46	84,36	83,69	90,09	93,16	95,81	96,03	97,29	95,83	93,6	94,61
Počet obyv.	951	969	962	976	989	1006	990	964	942	950	932	921	917
Index ek. akt.v (%)	69,19	67,18	67,57	68,14	66,94	67,2	66,46	66,8	66,88	66,11	66,85	66,12	64,78

Zdroj: Datacube, 2023

Zo znázornenej tabuľky vyplýva, že v obci v r. 2010 – 2022 si miera nezamestnanosti udržiavala klesajúci trend zo svojho maxima 17,54 % v r. 2012 na minimum 2,71 % v r. 2019. V súčasnosti zaznamenala mierny nárast a je na úrovni 5,39 % v r. 2022.

Podiel zamestnaného obyvateľstva na celkovom ekonomicky aktívnom obyvateľstve dosiahol svoju najnižšiu hodnotu v priebehu sledovaného obdobia v r. 2012 na úrovni 82,46 %, následne miera zamestnanosti rástla až na úroveň svojho lokálneho maxima v r. 2019 (na úroveň 97,29 %), v súčasnosti sa pohybuje na úrovni 94,16 %.

Obr. č. 12: Ekonomická aktivita obyvateľstva v obci Rúbaň v r. 2010-2022

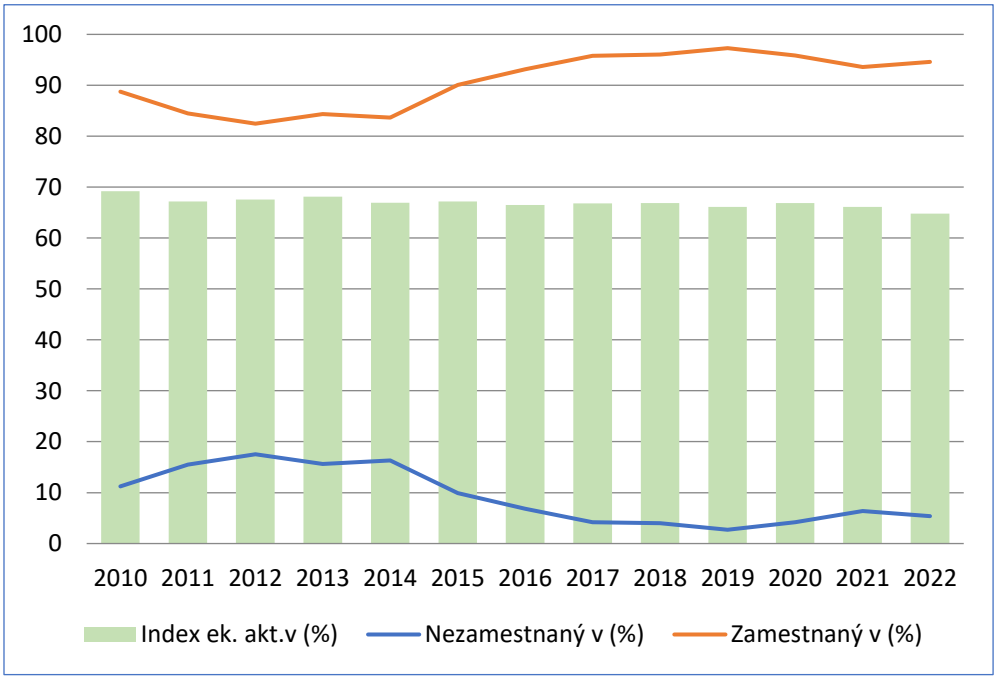

Zdroj: Datacube, 2023

Z výsledkov SODB 2021, časti ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetvia hospodárstva vyplynulo, že za r. 2021 v obci Rúbaň žilo celkovo 387 aktívne zamestnaných obyvateľov. Pomerne široká pracujúca základňa ekonomicky aktívneho obyvateľstva sa sústreďuje v rôznych odvetviach poľnohospodárstva, priemyselnej výroby a v odvetví obchodu. Relatívne nižší podiel pracujúcich je koncentrovaný v odvetviach verejnej správy, vzdelávania, zdravotníctva a iných komerčných služieb.

Tab. č. 6: Bývajúce ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva

Odvetvie				
hospodárstva	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania mimo obce
A Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	36	25	61	50
B Ťažba a dobývanie	0	0	0	0
C Priemyselná výroba	35	15	35	46
D Dodávka elektriny, pary, plynu a studeného vzduchu	0	0	0	0
E Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	2	0	2	2
F Stavebníctvo	10	0	10	8
G Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	28	19	47	37
H Doprava a skladovanie	26	4	30	27
I Ubytovacie a stravovacie služby	2	2	4	2
J Informácie a komunikácia	3	0	3	2
K Finančné a poisťovacie služby	0	0	0	0
L Činnosti v oblasti nehnuteľností	3	4	7	5
M Odborné, vedecké a technické činnosti	11	3	14	10
N Administratívne a podporné služby	8	12	20	17
O Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	2	9	11	10
P Vzdelávanie	0	7	7	6
Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc	3	9	12	8
R Umenie a zábava	1	0	1	0
S Ostatné činnosti	1	3	4	2
T Činnosti domácnosti ako zamestnávateľov	0	0	0	0
U Činnosti exteritoriálnych organizácii a združení	0	0	0	0
Nezistené	65	54	119	45
Spolu	236	151	387	277

Zdroj: SODB 2021

Zo znázornenej tabuľky vyplýva, že najväčší podiel pracujúceho ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci pripadalo na poľnohospodárstvo na úrovni 16 %. Za ním nasledovala priemyselná výroba na úrovni 9 %. Terciárny sektor, konkrétne odvetvie obchodu predstavoval podiel 12 % a doprava a skladovanie 8 % zamestnaných. Určité menšie podiely zamestnaných pripadajú na odvetvia administratívnych a podporných činností 5 %; odborných a vedeckých činností 4 %, verejnej správy a zdravotnej starostlivosti na úrovni 3 %. Zamestnanosť v ostatných odvetviach nepresahuje 3 % a približne. Vysoký podiel zamestnaných (31 %) pripadá na odvetvia, ktoré sa nepodarilo zdokladovať. Z hľadiska odchádzky do zamestnania, mimo obec odchádza do zamestnania až 71,2 % obyvateľov, čo napovedá o nízkej schopnosti miestneho trhu práce tvoriť nové pracovné miesta.

Obr. č. 13: Bývajúce ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetvia hospodárstva

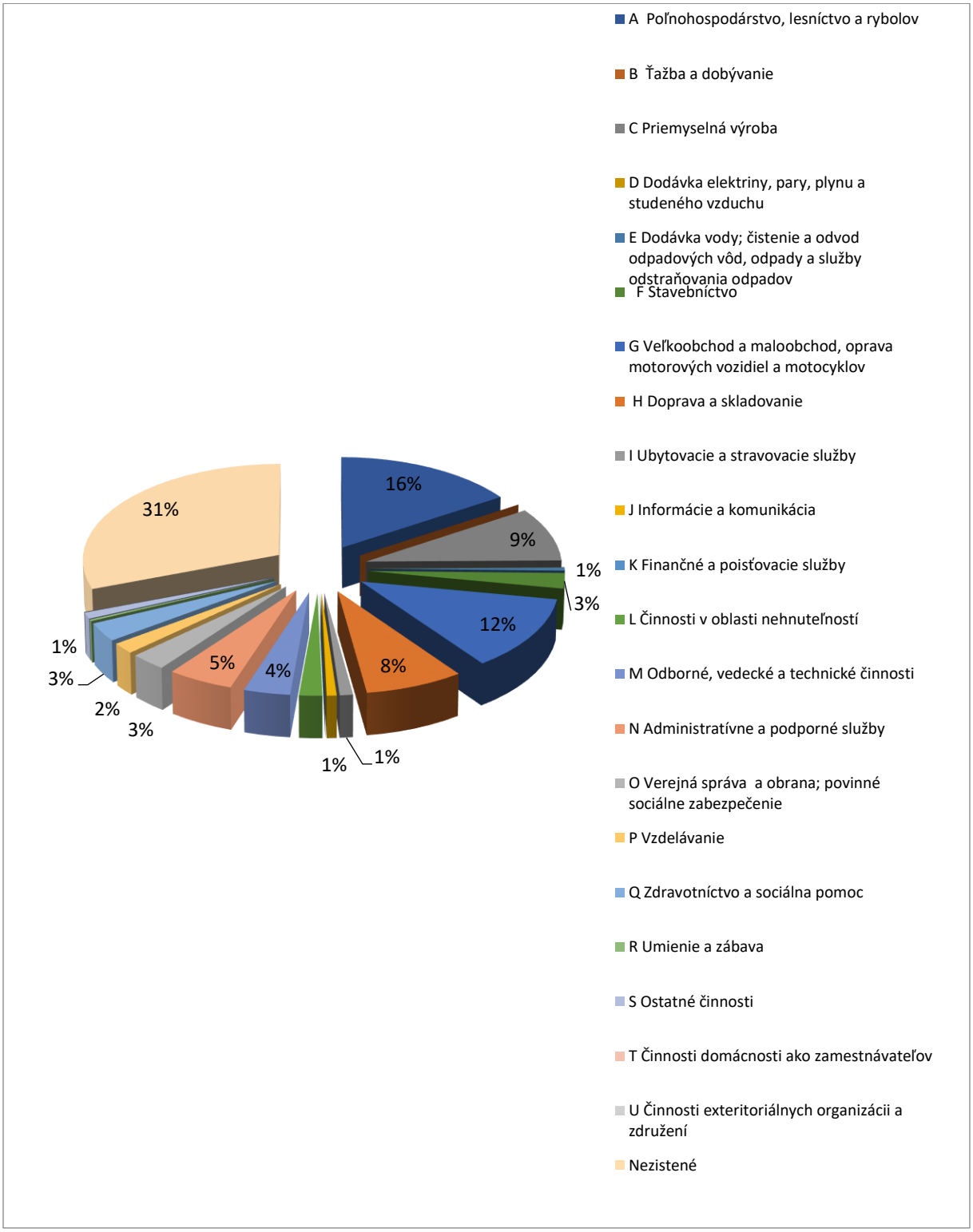

Zdroj: SODB 2021

3.3 Aktuálne projekty hospodárskeho rozvoja

Aktuálnym rozvojovým projektom pripravovaným v obci je výstavba *veterného (energetického) parku – Veterný park Rúbaň*. V zmysle UPN-O Rúbaň v platnom znení sa počíta s vybudovaním 7 veterných elektrární s možným doplnením o fotovoltaické elektrárne. Predpokladaný menovitý výkon 1 elektrárne je 5-7 MW a celkový ročný výkon veterného parku sa predpokladá na úrovni 105 000 MW/rok. Navrhovaná výstavba v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov spadá pod kategóriu Energetický priemysel – zariadenia na využívanie vetra na výrobu energie, ktorá podlieha povinnému hodnoteniu.

MŽP SR k pripravovanému zámeru zverejnilo rozhodnutie podľa § 30 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov pre navrhovanú činnosť vybudovania veterného parku. Zo stanoviska MŽP SR vyplynula potreba dôkladného určenia nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhnutá činnosť neuskutočnila) a dvoch realizačných variantov uvedených v zámere. K danému rozsahu hodnotenia určených variantov sa kladú *všeobecné podmienky* a *špecifické požiadavky*, bližšie špecifikované v Rozsahu hodnotenia, dokument č.10134/2021-11.1/mo47983/2021, MŽP SR.

Po zapracovaní všetkých podmienok a splnení špecifických požiadaviek kladených na takýto druh navrhovanej činnosti by realizácia výstavby Veterného parku Rúbaň mohla v strednodobom a dlhom období výrazne prispieť k miestnemu ekonomickému rozvoju záujmového aj širšieho územia.

4. Infraštruktúra a občianska vybavenosť obce

4.1. Technická infraštruktúra

Pod technickou infraštruktúrou možno rozumieť všetky systémy, ktoré súvisia s technickou obsluhou územia, t. j. dopravné, energetické, telekomunikačné a informačné, potrubné a vodohospodárske. Hustota a kvalita technickej infraštruktúry vplýva na kvalitu života obyvateľov tým, že vplýva na kvalitu životného prostredia, vytvára limity hygienického, bezpečnostného a ochranného pásma a vytvára podmienky pre fungovanie ostatných systémov v spoločnosti. Sociálna infraštruktúra reprezentuje zariadenie občianskej vybavenosti (obchod, vzdelávanie, zdravotná starostlivosť, rekreácia, komerčné a administratívne služby, iné), ktoré tvoria kostru mestskoobslužných funkcií a sú nevyhnutným predpokladom pre fungovanie sídelnej ekonomiky.

Tab. č. 7 : Prítomnosť základných ukazovateľov technickej a sociálnej infraštruktúry v obci

Ukazovateľ 1	Hodnota 1	Ukazovateľ2	Hodnota 2
Predajňa potravinárskeho tovaru	áno	Kino stále	nie
Pohostinské odbytové stredisko	áno	Pošta	áno
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	áno	Káblová televízia	nie
Predajňa pohonných látok	nie	Verejný vodovod	áno
Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel	nie	Verejná kanalizácia	nie

Predajňa súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	nie	Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	nie
Hotel (motel, botel)	nie	Rozvodná sieť plynu	áno
Penzión	nie	Lekárne a výdajne liekov	nie
Turistická ubytovňa	nie	Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	nie
Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia	nie	Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast	nie
Komerčná poisťovňa	nie	Samostatné ambulancie praktického lekára stomatológa	nie
Komerčná banka	nie	Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa	nie
Bankomat	nie	Komunálny odpad	áno
Kúpalisko umelé alebo prírodné	nie	Využívaný komunálny odpad	áno
Telocvičňa	áno	Zneškodňovaný komunálny odpad	áno
Ihrisko pre futbal (okrem školských)	áno	Vlaková zastávka	nie
Knižnica	áno	Základná škola	nie
x	x	Materská škola	áno

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, Mestská a obecná štatistika, 2023

Z hore uvedeného vyplýva, že obec má vybudovanú základnú infraštruktúru, medzi ktoré sa radí najmä verejný vodovod a rozvodná sieť plynu. Avšak negatívnym prvkom, ktorý vplýva na kvalitu života v obci je nevybudovaná verejná kanalizácia s napojením na ČOV. Najbližší prístup k vlakovej doprave sa nachádza v obci Strekov vzdialenej od obce Rúbaň 3 km. Pozitívne možno hodnotiť prítomnosť služieb administratívy a zariadení pre vzdelávanie. Určitým nedostatkom obce je absencia zdravotného, resp. sociálneho strediska so službami hlavne pre seniorov.

4.2 Komunikačná sieť

4.2.1 Cestná komunikačná sieť

Obec Rúbaň leží na ceste III. triedy III/1506 Jasová – Strekov. Cesta III/1506 predstavuje spojnicu ciest II/509 Nové Zámky – Štúrovo a II/539 Komárno – Kolta. Z hľadiska obce Rúbaň je dôležitá najmä cesta II/509, zabezpečujúca spojenie s okresným mestom.

Kostru dopravnej siete obce Rúbaň tvorí cesta III. triedy, ktorá má v zastavanom území priradenú funkčnú triedu B3 (dopravno-obslužná). Na ňu sa napájajú viaceré miestne a upokojené cesty funkčnej triedy C3 (obslužná) a D1 (nemotorická). Miestne cesty sú prevažne vo vyhovujúcom stave - okrem niektorých úsekov, ktoré majú nedostatočné šírkové parametre. Všetky rozvojové plochy v zastavanom území obce je možné dopravne obslúžiť z existujúcich miestnych ciest. Z hľadiska dopravných vzťahov medzi intra- a extravilánom obce, poľnohospodárske pozemky v katastrálnom území sú sprístupnené poľnými cestami.

Z hľadiska statickej dopravy, verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú v ťažiskových priestoroch pri zariadeniach občianskej vybavenosti. Kapacitne postačujú súčasným potrebám. Najväčšie odstavné plochy sú v areáli Chateau Rúbaň a pri ihrisku. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa 54 ďalej využívajú pridružené priestory ciest - zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách.

Z hľadiska prevádzky verejnej hromadnej dopravy v obci, tá je realizovaná výlučne autobusovou dopravou. Spoje premávajú na linkách Nové Zámky – Dubník – Strekov – Gbelce – Štúrovo, Štúrovo – Bajč/Strekov – Nové Zámky. Autobusovú dopravu zabezpečuje spoločnosť ARRIVA Nové Zámky, a.s. Spojenie s okresným mestom v pracovných dňoch zabezpečuje 16 priamych autobusových spojov, spojenie so Štúrovom 8 priamych autobusových spojov. Celkovo možno spojenie verejnou dopravou hodnotiť ako primerané významu obce. V obci sú tri autobusové zastávky (Čengel, ZŠ, pri moste). V zmysle aktuálneho UPN-O Rúbaň sa pokrytie záujmového územia verejnou dopravou považuje za dostatočné.

Z hľadiska možností nemotorovej dopravy, chodníky pre chodcov (zväčša obojstranné) sú vybudované takmer na celom prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím obce, okrem severnej časti obce. Chodníky sú vybudované aj pozdĺž miestnych ciest – v niektorých úsekoch. V zmysle UPN-O prístupnosť záujmového územia pre peších nie je dostatočná a navrhuje sa dobudovanie vybraných úsekov pre chodcov. Cyklistické trasy v riešenom území nie sú vybudované ani vyznačené. V súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou sa navrhujú dve cyklistické trasy. Cyklistická trasa Dubník – Svodín bude vedená po severnom okraji k.ú. Rúbaň. Taktiež z hľadiska rozvoja cyklodopravy v záujmovom území sa navrhuje napojenie obce na cyklotrasy a budovanie príslušnej infraštruktúry.

Po južnej hranici katastrálneho územia obce je vedená železničná trať č. 120 Bratislava – Štúrovo – Budapešť. Trať je dvojkoľajná, elektrifikovaná. V riešenom území nie je na trati zastávka. Najbližšia železničná zastávka na tejto trati v Strekove je vzdialená 3 km.

4.3 Infraštruktúra vodného hospodárstva

4.3.1 Vodné toky, vodné plochy

Cez obec Rúbaň preteká vodný tok Paríž, ktorý spadá do povodia rieky Váh. Smerom na juhovýchod sa nachádzajú dve malé vodné nádrže Malý rybník a Veľký rybník. Do potoka sú odvádzané zrážkové vody rigolmi situovanými pozdĺž verejných komunikácií.

4.3.2 Zásobovanie vodou

Obec Rúbaň je zásobovaná pitnou vodou odbočkou z diaľkovodu Gabčíkovo – Nové Zámky – Levice DN 600, z vodojemu v obci Dubník. Vetva diaľkového vodovodu DN 600 ďalej pokračuje nad obcou Rúbaň v smere na Svodín. Prívodné potrubie do obce má dimenziu DN 150, rozvod vody má profil DN 100. Rozvodná vodovodná sieť v obci je v značnej miere zokruhovaná, trasy rozvodov vody sú situované na verejných priestranstvách pozdĺž miestnych ciest. V zmysle platného UPN-O sú momentálne kapacity pre zásobovanie obce i vrátane rozvojových plôch vodou považované za dostatočné.

Mimo intravilánu, západne od obce bola vybudovaná závlahová stavba „ZH Rúbaň“ (č.5207 120), s výmerou 130 ha. Závlahová stavba je v správe Hydromeliorácie, š.p.

Tab. č. 8: Spotreba pitnej vody v obci Rúbaň v tis. m^3:

Rúbaň	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Spotreba pitnej vody - spolu	17,00	16,00	6,00	22,00	22,00	11,00	17,00	18,00	17,00	17,00	18,00	19,00	18,00
Spotreba pitnej vody - pre domácnosti	15,00	15,00	6,00	22,00	18,00	10,00	15,00	16,00	15,00	15,00	16,00	18,00	16,00

Zdroj: Datacube, 2023

4.3.3 Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Splašková kanalizácia v obci nie je vybudovaná. V súčasnosti sú splaškové vody akumulované v izolovaných žumpách a likvidované vlastníkmi jednotlivých nehnuteľností. V zmysle UPN-O sa v celej obci Rúbaň navrhuje vybudovanie splaškovej kanalizácie. Kanalizačný systém sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia, doplnená úsekmi výtlačných potrubí. Na stokovej sieti sa vybudujú čerpacie stanice, z ktorých budú splaškové vody prečerpávané prostredníctvom kratších úsekov výtlačných potrubí. Kanalizácia má byť riešená ako vetvový systém. Potrubie splaškovej kanalizácie bude umiestnené pod vozovkou; na uliciach s väčšou šírkou je možné umiestnenie do zeleného pásu. Pripojenie nehnuteľností bude cez revíznu šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve.

Gravitačná kanalizácia bude navrhnutá na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností. Splaškové vody budú dopravované do navrhovanej čistiarne odpadových vôd na južnom okraji obce Rúbaň. Pre tento účel je vymedzená rozvojová plocha č. 1. Recipientom vyčistených odpadových vôd bude vodný tok Paríž.

Dažďové vody sú v obci odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami. Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch akumuláciou do zberných nádrží a následne využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu retenčnej schopnosti územia a tým aj k potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Odvod dažďovej vody z ciest sa navrhuje riešiť dobudovaním a obnovením sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody, s riešením vsakovania do podložia. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatrávňovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby.

4.4 Ostatné inžinierske siete

4.4.1 Plynofikácia obce, zásobovanie plynom, zásobovanie teplom

Katastrálnym územím obce vedie vysokotlakový plynovod VTL PL „Jasová - Kamenný Most - Štúrovo“ PN 40 DN 300. Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je regulačná stanica RS „Strekov“ o výkone 3000 m3 /h. Z regulačnej stanice je obec napojená prostredníctvom strednotlakového plynovodu STL1 PL „RS Strekov - obec Rúbaň“ DN 150. Distribúcia zemného plynu je zabezpečená stredotlakovou uličnou sieťou s tlakom 100 kPa. Jednotlivé trasy rozvodov plynu sú situované pozdĺž verejných ciest, rozvodná sieť je celoplošná.

V zmysle UPN-O sa navrhuje používanie plynu na vykurovanie, ohrev TÚV i varenie v navrhovaných rozvojových plochách bývania a občianskej vybavenosti. Na zvýšenie energetickej efektívnosti ako i prevencia vzniku energetickej chudoby sa navrhuje zvýšený podiel OZE na výrobe tepla. V tomto smere pripadá do úvahy využívanie slnečnej energie, biomasy alebo vetra. Z tohto pohľadu je potrebné budovať zariadenia na akumuláciu a transformáciu energie z OZE.

4.4.2 Energetika, elektrifikácia obce a zásobovanie elektrickou energiou

Obec Rúbaň je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami z vonkajších vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete Západoslovenskej distribučnej, a. s. Pre zásobovanie obce (vrátane hospodárskych dvorov) slúži 8 transformačných staníc. Kmeňové elektrické vedenie VN 22 kV č. 253 je trasované po východnom okraji obce.

Vo vymedzenej ploche v západnej časti k.ú. Rúbaň sa počíta s vybudovaním veterného parku so 7 veternými elektrárňami, s možnosťou umiestnenia aj fotovoltaických zariadení. Predpokladaný menovitý výkon 1 veternej elektrárne bude 5 – 7 MW. Vo veternom parku sa predpokladá celkové ročné množstvo vyrobenej elektrickej energie približne 105 000 MWh/rok. Veterné elektrárne budú navzájom prepojené a pripojené podzemnými elektrickými vedeniami VN do novej elektrickej stanice (transformovne) 110/22 kV, ktorá bude umiestnená pri existujúcom vedení VVN 110 kV (v k.ú. Pribeta). Do distribučnej sústavy bude nová elektrická stanica VVN/VN pripojená zaslučkovaním na toto vedenie.

V zmysle UPN-O sa navrhuje zvýšenie výkonu transformačnej stanice TS 46-3 na 630 kV, pre zabezpečenie zásobovania rozvojových plôch č. 4 a 5. Ostatné rozvojové plochy je možné zásobovať s využitím kapacitných rezerv existujúcich transformačných staníc TS 46-1, TS 46-8. TS 46-11. Pre pokrytie energetických nárokov rozvojovej plochy č. 1 (navrhovaná čistiareň odpadových vôd) sa využijú transformačné stanice v k.ú. Strekov, s napojením prostredníctvom rozvodov NN. Transformačné stanice v zastavanom území obce sa odporúčajú postupne prebudovať na objekty s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované).

Z hľadiska zabezpečenia verejného osvetlenia všetky ulice sú pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami LED.

4.4.3 Telekomunikačné siete

Miestna telekomunikačná sieť je realizovaná podzemným i vzdušným vedením. Trasa optického kábla je vedená pozdĺž cesty III. triedy. V zmysle UPN-O sa navrhuje rozšírenie telekomunikačnej siete na základe návrhu rozšírenia zástavby. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku. Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej plochy. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb.

Územie je vyhovujúco pokryté signálom mobilných operátorov. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov. V obci je zriadený miestny rozhlas. Prípadné vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysielačov) by sa nemali umiestňovať v centrálnej zóne obce ani v obytnom území. V obci sú vybudované vedenia miestneho rozhlasu, s vysielacou ústredňou v budove obecného úradu. Vysielanie miestneho rozhlasu je dostupné pre väčšinu domácností.

4.5 Sociálna infraštruktúra

4.5.1 Domový a bytový fond

Uvedené údaje boli čerpané z posledných dostupných údajov vyplývajúcich zo SODB 2021, pričom aktuálny stav sa môže viac alebo menej odlišovať. Na základe výsledkov zo SODB 20211 možno konštatovať, že v roku 2021 celkový domový fond v obci tvorilo 368 rodinných a bytových domov z čoho 73,8 % (267) RD bolo trvale obývaných a 94 RD neobývaných. V prípade BD 4 bytové domy boli obývané a 1 bol neobývaný.

Z hľadiska obdobia výstavby, najväčší podiel pripadá na obdobie rokov 1946 - 1980 kedy bolo postavených až 68 % (245) RD, nasledujúc obdobie do r.1945 kedy bolo postavených 24 % (76) RD. V období 1981 - 2000 bolo postavených 8,6 % (31) RD a po roku 2000 to boli len 2 % (8) RD postavených v obci. V prípade BD, 2 BD boli postavené v období 1946-2000 a taktiež 2 BD boli postavené v r. 2001 - 2015.

Z hľadiska dispozičného riešenia, 359 RD tvorí jeden byt a 1 RD tvoria 2 byty. V prípade bytových domov, všetky BD majú 3 a viac bytov. Z hľadiska formy vlastníctva, v prípade RD až 80 % (287) pripadá na vlastníctvo FO, nasleduje spoluvlastníctvo viacerých osôb na úrovni 6,4 % (23); na PO pripadá 1,1 % (4) RD a zahraniční vlastníci vlastnia 3,3 % (12) RD. U 8,9 % (32) RD sa nepodarilo zistiť vlastníka. V prípade BD, 2 bytové domy vlastní PO, 2 bytové domy vlastnia viacerí vlastníci.

Z hľadiska technickej vybavenosti RD, 61,9 % (223) RD je zásobovaných vodou z verejného vodovodu, 27,5 % (99) má vlastný spôsob zásobovania vodou, a zásobovanie mimo RD sa ukázalo v prípade 1,3 % (15) RD. V prípade 6,3 % (23) RD nemá pripojenie na vodovod.

Z hľadiska odvodu odpadových vôd, v prípade RD až 84,4 % (304) RD realizuje odvod odpadových vôd prostredníctvom žúmp a septikov, 1,1 % (4) RD majú domáce ČOV a 14,4 % RD nemá žiadnu vlastnú kanalizáciu. V prípade BD, 4 bytové domy realizujú odvod odpadových vôd cez žumpy a septiky a 1 BD nemá žiadnu kanalizáciu. Z hľadiska energetiky, až 67,6 % (249) RD používa plyn a zvyšné RD (119) používajú iné spôsoby využívania energií (kúrenie, svietenie, ohrev,…). V prípade BD 4 bytové domy používajú plyn v domácnostiach.

Tab. č. 9 : Rodinné domy a bytové domy, vybrané ukazovatele v r. 2021

Typy rodinných a bytových domov				
Rodinné	Bytové	Iné	x	x
360	4	4	x	x
Forma vlastníctva RD				
FO	Kombinácia vlastníkov	Obchodná spoločnosť	Zahraničný vlastník	Nezistené/iné
287	23	4	12	32
Obdobie výstavby RD				
do 1945	1946-1980	1981-2000	2001-2015	2016 a neskôr
76	245	31	6	2
Obývanosť RD				
Obývané	Neobývané	x	x	x
267	94	x	x	x
Počet bytov v rodinnom dome				

1 byt	2 byty	3 a viac bytov	x	x
359	1	0	x	x
Zásobovanie vodou				
V dome z verejnej siete	Vlastné	Mimo domu - z verejnej siete	Mimo domu - vlastné	Bez prípojky
223	99	4	11	23
Podľa kanalizačného systému domu				
Septik, žumpa	Domáca ČOV	Bez kanalizácie	x	x
304	4	52	x	x
Zdroje energie na vykurovanie				
Plyn	Iné	x	x	x
249	119	x	x	x
Byty v bytových domoch				
Forma vlastníctva BD				
FO	Kombinácia vlastníkov	Obchodná spoločnosť	Zahraničný vlastník	Nezistené/Iné
2	2	0	1	1
Obdobie výstavby BD				
do 1945	1946-1980	1981-2000	2001-2015	2016 a neskôr
0	1	1	2	0
Obývanosť BD				
Obývané	Neobývané	x	x	x
4	1	x	x	x
Zásobovanie vodou				
V dome z verejnej siete	Vlastné	Mimo domu - z verejnej siete	Mimo domu - vlastné	Nezistené
4	x	x	1	1
Podľa kanalizačného systému domu				
Septik, žumpa	Domáca ČOV	Bez kanalizácie	x	x
4	0	1	x	x
Zdroje energie na vykurovanie				
Plyn	Iné	x	x	x
4	0	x	x	x
Počet bytov v BD				
1 byt	2 byty	3 a viac bytov	x	x
0	0	4	x	x

Zdroj: SODB 2021

4.5.2 Školstvo

Oblasť školského vzdelávania v obci Rúbaň zabezpečujú jedna materská škola, ktorej zriaďovateľom je obec. Počnúc školským rokom 2022/2023 materská škola zabezpečuje výučbu pre jednu triedu s celodennou a aj poldennou starostlivosťou s vyučovacím jazykom maďarským. K 15.9.2022 navštevovalo materskú školu 9 detí, ktorým poskytujú vzdelávanie dvaja učitelia.

Tab. č. 10: Stav žiakov k 15.9.2022 na MŠ Rúbaň

Územie	Zriaďovateľ	Jazyk	Triedy MŠ so starostlivosťou						Povinné			Peda-
			celodennou		poldennou		inou		predprimárne		Uči-	gog.
Adresa									vzdelávanie		telia	asi-
			triedy	deti	triedy	deti	triedy	deti	triedy	deti		stent
MŠ s VJM	Obec Rúbaň	HU	1	5		3				1	2	

Zdroj: UIPŠ, 2023

4.5.3 Zdravotníctvo

Z hľadiska dostupnej zdravotnej starostlivosti v obci, v ÚPN-O sa uvádza, že v obci sa nachádza budova praktického lekára, ktorá sa však momentálne nevyužíva. Najbližší dostupný lekár sa nachádza v obci Strekov. V zmysle tab.8 sa žiadne ďalšie zdravotné stredisko v obci nenachádza.

4.5.4 Sociálna starostlivosť

Z hľadiska zabezpečenia sociálnej starostlivosti, v obci momentálne chýba zariadenie sociálnych služieb pre potreby seniorov. Zriadenie takejto služby je súčasťou rozvojových zámerov obce, kde sa plánuje vybudovať zariadenie pre seniorov s kapacitou 40 miest. Predpokladaná poloha zariadenia je v centrálnej časti obce.

4.5.5 Komerčná vybavenosť

V zmysle tab.8, obec disponuje základnou komerčnou vybavenosťou pozostávajúcej z maloobchodnej predajne potravín a rozličného tovaru (COOP Jednota), predajne nepotravinárskeho tovaru a miestneho pohostinstva. Súčasťou dlhodobých rozvojových zámerov obce je vytvoriť v obci mikrozónu komerčných služieb v centrálnej časti obce. Zahŕňalo by to transformáciu bývalého hospodárskeho dvora lokalizovaného v centrálnej časti (pri bytovom dome a oproti starému cintorínu).

4.5.6 Kultúra, šport, médiá

Obec Rúbaň má vcelku bohatý kultúrny potenciál, ktorý je reprezentovaný viacerými kultúrno-historickými pamiatkami, modernejšími kultúrnymi zariadeniami ako i športoviskami pre voľnočasové aktivity. Z hľadiska historických pamiatok sa na území alebo v blízkom susedstve obce nachádza rímskokatolícky farský kostol sv. Imricha, ktorého výstavba sa začala v roku 1908 na základoch pôvodného románskeho kostola, ktorý stál na území obce pravdepodobne už od konca 13. storočia. V 18. storočí bol prestavaný v neskorobarokovom slohu a v roku 1890 vyhorel. V súčasnosti slúži na pravidelné stretnutia obyvateľov v rámci nábožensky zameraných stretnutí. Kapacita kostola je 150 miest. Súčasťou kostola sú aj rôzne kultúrne pamiatky, sochy a maľby, ktorých pôvod siaha až do 18. storočia.

V katastri obce sa okrem kostola nachádza aj ďalšia historická budova, kaštieľ z druhej polovice 18. storočia. Kaštieľ slúžil ako rodinné sídlo grófa Zichyho do roku 1945. Potom bol využívaný medzinárodnou organizáciou UNRRA pre skladové priestory. Neskôr sa začal využívať ako detský

domov. V 60. rokoch minulého storočia sa využíval ako charitatívny domov pre sociálne znevýhodnených obyvateľov. V súčasnosti je budova kaštieľa v súkromnom vlastníctve.

Na organizovanie mnohých podujatí má obec k dispozícii miestny kultúrny dom, ktorý bol postavený pravdepodobne na konci 17. storočia. Pravdepodobne v polovici 18. storočia bola budova prestavaná v klasicistickom slohu a ako kúria bola obývaná do roku 1949. Počas socializmu budova KD prešla viacerými stavebnými úpravami, kedy došlo k zväčšeniu zastavanej plochy a k zmene celkového vzhľadu KD. V r. 2001 obec odkúpila budovu KD od Poľnohospodárskeho družstva v Rúbani. Budova bola v rokoch 2013 -2018 úplne rekonštruovaná. Jej kapacita je 120 miest.

Obecná knižnica je súčasťou budovy ZŠ. Obsahuje 6367 knižničných titulov.

Na športové aktivity v obci sa využíva športový areál s futbalovým ihriskom (na západnom okraji obce). Jedno ďalšie menšie ihrisko je aj pri budove ZŠ. Futbalová reprezentácia obce je zabezpečená prostredníctvom obecného futbalového klubu Telovýchovná jednota FC.

4.6 Odpadové hospodárstvo

Obec Rúbaň má spracovaný POH na roky 2016-2020. Obec má zavedený triedený zber odpadov v rozsahu základných zložiek (papier, sklo, plast, BR(K)O, viacvrstvové kombinované materiály) a zároveň rozšírený o ďalšie druhy odpadov ako napr.: DSo, VKM, kovy, batérie a akumulátory. Za rok 2017 v obci bolo vyprodukovaných celkovo cca 1056 t KO, pričom 81 % KO bolo likvidovaných materiálovo zhodnotením a 19 % skládkovaním. Zber KO v obci je zabezpečovaný spoločnosťou Brantner Nové Zámky s.r.o. so sídlom v Nových Zámkoch. Komunálny odpad sa zbiera do 120 l nádob na smeti s pravidelným odvozom v dvojtýždňových intervaloch.

Z hľadiska dostupnej infraštruktúry OH, priamo v obci sa nenachádza žiadne zariadenie na zhodnocovanie odpadov. Viacero dostupných zariadení sa nachádza v obciach Pribeta (pneumatiky), Bajč (plast, papier a lepenka) alebo Nesvady (BRO). Najbližšie zariadenie pre zneškodňovanie odpadov sa nachádza v Nových Zámkoch (zdravotnícke odpady) a Leviciach (nebezpečné odpady). Najbližšie skládky odpadov pre ZKO sa nachádzajú v obciach Kolta a Nána. Ostatné zariadenia na zneškodňovanie odpadov (spaľovne a spoluspaľovne odpadov) sa v okolí obce nenachádzajú.

4.7 Životné prostredie

Z hľadiska environmentálnej regionalizácie patrí obec do nitrianskej oblasti, ktorej životné prostredie, podľa správy o stave ŽP SR 2021 (SAŽP) sa označuje ako prostredie mierne narušené až narušené s ohľadom na všetky zložky ŽP a antropogénne vplyvy na tieto zložky.

4.7.1 Znečistenie ovzdušia

Z hľadiska bilancie emisií základných znečisťujúcich látok (ZZL) berieme do úvahy emisie tuhých znečisťujúcich látok (TZL), emisie SO2, NOx a CO zo stacionárnych a mobilných zdrojov. V zmysle

BEISS (Bazálne enviromentálne informácie o sídlach Slovenska; www.beiss.sk) je znečistenie ovzdušia ZZL v záujmovom území hodnotené ako minimálne, len v prípade TZL (PM_{10}) je hodnotené ako mierne. Údaje o znečistení ZZL sú aktualizované v štvor ročných intervaloch. Priamo v záujmovom území sa nachádza spoločnosť Bioka, s.r.o., ktorá je zaradená v zmysle vyhlášky MŽP SR č.248/2023 Z.z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia ako veľký zdroj znečistenia ovzdušia. Avšak v súčasnosti je tento zdroj mimo prevádzky.

Z hľadiska ostatných zdrojov ako napr. vykurovanie tuhým palivom, jeho využitie v obci je obmedzené. Z hľadiska iných zdrojov znečistenia významným zdrojom je automobilová doprava a relatívne vysoká prašnosť ovzdušia najmä v suchom vegetačnom období.

4.7.2 Znečistenie povrchových a podpovrchových vôd

V zmysle ÚPN-O hlavným zdrojom znečistenia v záujmovom území je miestny poľnohospodársky komplex, predovšetkým prenikaním reziduí pesticídov a hnojív do povrchových a podpovrchových vôd. Ďalším zdrojom znečistenia môžu byť splaškové vody, keďže v obci chýba kanalizácia. Podľa BEISS, v obci potok Paríž nie je monitorovaný. Podzemné vody sú zaradené do III. triedy kvality (I. - V. trieda) podľa stupňa kontaminácie. Významné zdroje znečistenia vôd sa v obci nenachádzajú.

4.7.3 Pôda

Podľa BEISS, z hľadiska stupňa kontaminácie, pôda v záujmovom území je zaradená do I. triedy – relatívne čisté pôdy (I.-IV. Trieda); z hľadiska postihnutia pôdy vodnou eróziou v území sa vyskytuje len slabá vodná erózia pôdy (I.trieda). Z hľadiska ohrozenia veternou eróziou, stav je uspokojivý – až 78 % územia (poľ. pôda) je hodnotené ako bez erózie a len 22 % poľ. pôdy spadá do I. triedy – stredná erózia.

4.7.4 Ostatné stresové javy

V zmysle ÚPN-O, miera prirodzenej rádioaktivity v území nie je nadmerná – celé územie spadá do oblasti so stredným radónovým rizikom. Z hľadiska seizmicity daného územia, územie je zaradené do 7° MSK-64. Najbližšie epicentrum je v Komárne, ktoré patrí seizmicky k najaktívnejším oblastiam SR. Z hľadiska výskytu environmentálnych záťaží, tie sa na území obce nevyskytujú.

4.7.5 Chránené územia

V zastavanom území obce sa nachádza Chránený areál (CHA) Rúbaniansky park, s 3. stupňom ochrany podľa zákona č.543/2022 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Iné chránené územia, chránené stromy, významné mokrade, ramsarské lokality sa tu nenachádzajú. Riešené územie sa nachádza mimo súvislej sústavy chránených území NATURA 2000 - nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia ani z územného plánu regiónu NSK nevyplývajú žiadne návrhy nové návrhy ochrany prírody a krajiny.

4.7.6 Územný systém ekologickej stability

Riešené územie sa vyznačuje nízkou ekologickou stabilitou. Podľa ÚPN-O v platnom znení väčšina riešeného územia predstavuje priestor ekologicky nestabilný (79%), zvyšok pripadá na priestor ekologicky stredne stabilný (17,3%) a priestor ekologicky stabilný (3,7%). Podľa RÚSES okresu Nové Zámky má k.ú. Rúbaň koeficient ekologickej stability 1,22 , čo predstavuje nízku ekologickú stabilitu. Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Podľa ÚPN regiónu NSK v znení zmien a doplnkov a RÚSES okresu Nové Zámky do riešeného územia zasahuje biocentrum regionálneho významu:

- RBc12 Ženská hora – biocentrum tvorí zachovalejší ucelený komplex teplomilných dubových lesov rôznych typov, teplo a suchomilné trávniky s druhovo bohatou teplomilnou flórou, vrátane viacerých vzácnych, ohrozených a chránených druhov. Do k.ú. Rúbaň zasahuje len okrajovo (vo výmere 20,9 ha), dominantne sa rozprestiera v k.ú. Svodín. Jadrom biocentra je genofondová lokalita GL22, s výskytom biotopov európskeho a národného významu: Dubovo-hrabové lesy karpatské (Ls2.1), Dubovo-hrabové lesy panónske (Ls2.2 - 91G0*), Teplomilné submediteránne dubové lesy (Ls3.1-91H0*), Dubovo-cerové lesy (Ls3.4-91M0) s výskytom chráneného druhu roháč veľký (*Lucanus Cervus*).

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability, ÚPN-O v platnom znení navrhuje nasledovné potenciálne biocentrum miestneho významu:

- MBc Pri Železnici – biocentrum s výmerou 10,5 ha ,ktorú tvorí väčšia lesná remízka situovaná v terénnej depresii, obklopená ornou pôdou.
- MBc Od Dubníka – biocentrum do riešeného územia zasahuje len malou časťou (0,5ha); prevažná väčšina spadá do k.ú. Dubník. Biocentrum je tvorené lesnou remízkou, ktorú je potrebné zachovať.
- MBc Park – biocentrum s výmerou 5 ha tvorí existujúci historický park – chránené územie CHA Rúbaniansky park. Biocentrum je funkčné, potrebné je ho však pripojiť na kostru ÚSES.
- MBc Pri potoku – potenciálne biocentrum s výmerou 3 ha bude tvoriť bývalá plocha strelnice na severnom okraji obce a priľahlá poľnohospodárska pôda v alúviu potoku Paríž. Túto plochu je žiaduce zmeniť na trvalý trávny porast a extenzívne ju obhospodarovať.
- MBc Medzi dedinami – biocentrum s výmerou 6,9 ha sa nachádza na trvalých trávnych porastoch pri potoku Paríž, medzi obcami Rúbaň a Strekov. Trvalé trávne porasty je potrebné zachovať bez zásahov a odvodňovania.

V bezprostrednom kontakte s riešeným územím je aj biocentrum MBc Rybníky ktoré tvorí sústava dvoch vodných nádrží Malý Rybník a Veľký Rybník na toku Cegléd.

Podľa RÚSES okresu Nové Zámky do riešeného územia nezasahuje žiadny biokoridor nadregionálneho ani regionálneho významu. V novom RÚSES okresu Nové Zámky nie je potok Paríž zaradený ako biokoridor regionálneho významu, v starších dokumentoch RÚSES však takto bol definovaný.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability, ÚPN-O v platnom znení navrhuje nasledovné biokoridory miestneho významu:

- MBk Paríž – prevažne hydrický biokoridor tvroí vodný tok Paríž. Stresovým faktorom je kontakt so zastavaným územím obce a kontakt s ornou pôdou bez sprievodnej vegetácie. Navrhuje sa vysadenie sprievodnej stromovej vegetácie a zachovanie priľahlých mokradí poniže zastavaného územia obce.
- MBk Cegléd – prevažne hydrický biokoridor tvorí vodný tok Cegléd s priľahlými trvalými trávnymi porastmi od neďalekej vodnej dnárže Malý rybník.
- MBk K vodnej nádrži - biokoridor dĺžky cca 1,2 km vedúci plytkým údolím od lesného porastu Mbc Od Dubníka k Vodnej nádrži Veľký rybník. Južnú časť biokoridoru tvorí existujúci zelený

pás; severnú časť biokoridoru je potrebné dobudovať – výsadbo zelene na poľnohospodárskej pôde

- Mbk K železnici – potenciálny terestrický biokoridor s dĺžkou 2,9 km bude tvoriť líniová zeleň pozdĺž poľnej cesty. Bude spojnicou medzi biocentrami MBc Park a MBc pri Železnici. Biokoridor je potrebné vybudovať výsadbou líniovej zelene
- MBk Alej – potenciálny terestrický biokoridor s dĺžkou 2,1 km bude tvoriť líniová zeleň, ktorú je potrebné založiť výsadbou na ornej pôde.

V zmysle ÚPN-O v platnom znení bola navrhnutá nasledovná sústava interakčných prvkov plošného a líniového charakteru:

- lesné porasty v severovýchodnej časti katastrálneho územia, nadväzujúce na biocentrum regionálneho významu (IP21, IP26, IP27)
- mokrade a trvalé trávne porasty so sprievodnou vegetáciou (IP7, IP8, IP10, IP11, IP13, IP23, IP28, IP29, IP30)
- rozsiahlejšie plochy záhrad s ovocnými stromami a drevinovou vegetáciou (IP12)
- existujúca a navrhovaná líniová zeleň pri poľných cestách, na medziach/ hraniciach pôdnych celkov (IP1, IP2, IP3, IP4, IP5, IP6, IP9, IP14, IP15, IP16, IP17, IP18, IP19, IP20, IP22, IP24, IP25)

V zmysle platného RÚSES okresu Nové Zámky (2019) sa pre riešené územie navrhujú nasledovné ekostabilizačné a protierózne opatrenia:

- E22- zabezpečenie výsadby izolačnej hygienickej vegetácie
- E28- zabezpečenie výsadby vetrolamov
- P2- zamedzenie vytvárania nepriepustných plôch
- P6- zatrávňovanie ornej pôdy

Ďalšie ekostabilizačné opatrenia a opatrenia zamerané na zachovanie biodiverzity sú bližšie špecifikované v UPN-O Rúbaň v platnom znení.

5.1 Rozpočet obce, majetková štruktúra obce, externé a inštitucionálne vzťahy

5.1 Rozpočet obce a indikátory finančného stavu obce

Inštitucionálny základ fungovania obecných samospráv bol položený zákonom číslo ***369/1990 Zb. o obecnom zriadení,*** ako právnickej osoby s právnou subjektivitou, ktorá hospodári s vlastným majetkom a príjmami a zodpovedajúci za všestranný rozvoj územia.

Starosta obce je štatutárnym a výkonným zástupcom v majetko-právnych vzťahoch obce, v pracovno-právnych vzťahoch voči zamestnancom a v administratívno-právnych vzťahoch je správnym orgánom.

Ďalším dôležitým orgánom samosprávy tu vystupuje ***obecné zastupiteľstvo***, ktoré je zastupiteľským zborom obce, zloženým z poslancov. Starosta i obecné zastupiteľstvo vzchádza z priamych volieb a v rámci svojich kompetencií sa spolupodieľajú na formulovaní a implementovaní obecnej politiky vo verejnom záujme.

Rozpočet obce je najdôležitejšou súčasťou finančného systému a základom jej finančného hospodárenia. Rozpočet sa na základe zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vnútorne člení na: ***bežný rozpočet a kapitálový rozpočet***. S rozpočtom sú spojené aj finančné operácie.

Tab. č.11: Rozpočet obce Rúbaň v r. 2020 – 2023

Rozpočet obce Rúbaň	2020	2021	2022	2023
A Príjmy spolu	**€ 482.763,97**	**€ 512.099,37**	**€ 515.292,64**	**€ 502.550,47**
Bežné príjmy	**€ 430.437,07**	**€ 463.097,74**	**€ 483.363,88**	**€ 472.207,69**
z toho: daňové príjmy	€ 364.835,91	€ 374.711,25	€ 399.126,86	€ 430.633,00
- miestne dane	€ 99.912,31	€ 104.429,52	€ 102.196,00	€ 119.950,00
- podielové dane	€ 264.923,60	€ 270.281,73	€ 296.930,86	€ 310.683,00
nedaňové príjmy	€ 38.660,10	€ 42.629,30	€ 43.517,04	€ 34.997,00
ostatné príjmy	€ 371,87	€ 280,00	€ 5.200,00	€ -
granty a transfery	€ 26.569,19	€ 45.051,96	€ 35.519,98	€ 6.577,69
Kapitálové príjmy	**€ 34.066,82**	**€ 72,60**	**€ -**	€ 29.746,08
granty a transfery				€ 29.746,08
ostatné				
B Výdavky spolu	**€ 475.706,23**	**€ 503.121,50**	**€ 512.122,58**	**€ 499.380,41**
Z toho: Bežné (neinvestičné) výdavky	**€ 339.616,04**	**€ 351.324,54**	**€ 406.945,99**	**€ 441.302,33**
Kapitálové výdavky	**€ 73.852,36**	**€ 89.883,39**	**€ 28.934,59**	**€ 25.666,08**
C Finančné operácie				
Príjmové finančné operácie	€ 18.260,08	€ 48.929,03	€ 3.,628,76	€ 596,70
Výdavkové finančné operácie	€ 62.237,83	€ 61.913,57	€ 76.242,00	€ 32.412,00

Zdroj: Viacročný rozpočet 2023 - 2025

Zo znázornenej tabuľky vyplýva, že na základe dostupných údajov v rokoch 2020 – 2023, obec udržiavala prebytkový rozpočet, v priemere 5593 eur. Najväčší zdroj príjmov pre obec sú tradične bežné príjmy, pozostávajúce z ***daňových príjmov, nedaňových príjmov, grantov a transferov.*** Z hľadiska výdavkov, celkové výdavky obce sú podobne členené na bežné a kapitálové výdavky. Bežné a kapitálové výdavky zabezpečujú riadny chod samosprávy, vrátane realizácie rozvojových programov obce.

Súčasťou rozpočtu obce sú i rôzne finančné operácie na príjmovej a výdavkovej strane. Na strane príjmov sú to predovšetkým príjmy a rezervy z mimorozpočtových fondov, ktoré slúžia na krytie rozpočtového schodku a kapitálových výdavkov, na strane výdavkov sú to prostriedky vyčlenené na splácanie pôžičiek, úverov a pod.

Kapitálové výdavky sa rôznia, predovšetkým sa odvíjajú od aktuálnych rozvojových potrieb obce. Podiel kapitálových výdavkov obce predstavuje v priemere 11 % z celkových výdavkov obce.

Obr. č. 14 :Vývoj príjmov, výdavkov a schodku verejných financií v obci Rúbaň v r. 2020 – 2023 v eur

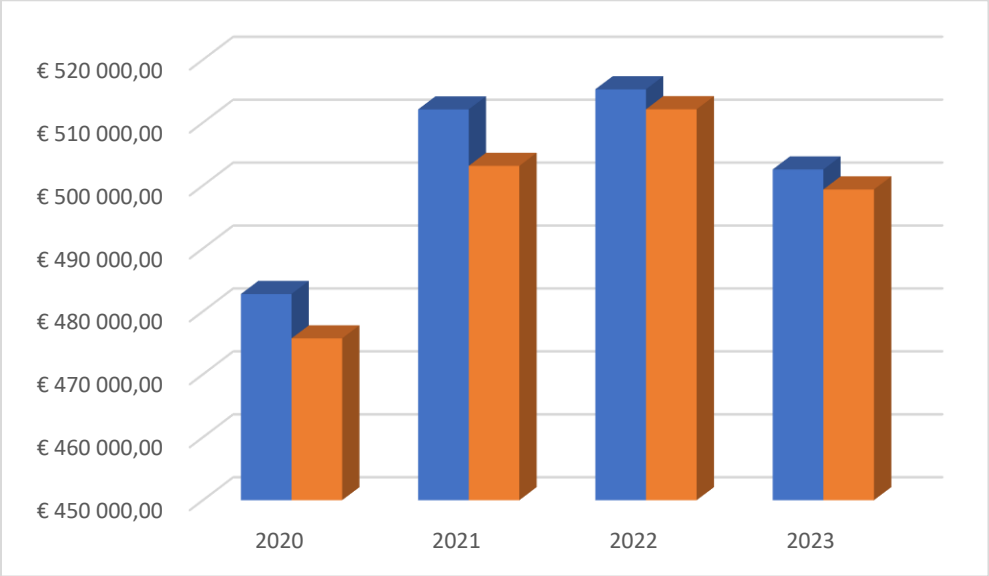

Zdroj: Viacročný rozpočet 2023 - 2025

Indikátory finančného stavu obce nám môžu pomôcť pri plánovaní rozvojových aktivít samosprávy, pri financovaní aktivít prostredníctvom úverov a iných externých finančných výpomoci. Tieto indikátory môžeme určiť na základe údajov získaných z jednotlivých položiek rozpočtu. Týmito indikátormi sú:

1. Finančná sila obce – indikátor slúži na analýzu výšky a štruktúry príjmov obecného rozpočtu. Vyjadruje sumu vlastných príjmov v prepočte na jedného obyvateľa

$$FSIo = \frac{\text{Vlastné príjmy obce}}{\text{Počet obyvateľov obce}}$$

Vlastné príjmy obecného rozpočtu v roku 2022 predstavujú hodnotu 489 eur a v priemere 458 eur na jedného obyvateľa obce.

2. Finančná sebestačnosť obce - ukazovateľ, ktorý vyjadruje mieru samostatnosti a stability hospodárenie miestnej samosprávy

$$FSEo = \frac{\text{Vlastné príjmy obce}}{\text{Celkové bežné príjmy obce}}$$

Vlastné príjmy rozpočtu samosprávy sa podieľajú 92,6% na celkových bežných príjmoch obce za r. 2022 a v priemere je to 92,2%.

3. Daňová sila obce – indikátor vyjadrujúci sumu daňových príjmov obce v prepočte na jedného obyvateľa

$$DSIo = \frac{Celkové\ daňové\ príjmy\ obce}{Celkový\ počet\ obyvateľov\ obce}$$

Príjmy z daní v roku 2022 predstavujú 435 eur na jedného obyvateľa obce a v priemere to je 411 eur.

Daňová sebestačnosť obce – indikátor vyjadrujúci pomer daňových príjmov obce k bežným príjmom rozpočtu obce.

$$DSIo = \frac{Celkové\ daňové\ príjmy\ obce}{Celkové\ bežné\ príjmy\ obce}$$

Príjmy z daní v roku 2023 predstavujú podiel 91 % z celkových príjmov bežného rozpočtu obce a v priemere to je 85%.

5.2 Majetková štruktúra obce a indikátory majetkového stavu obce

Miestna samospráva funguje s politickou, právnou a hospodárskou autonómiou. A práve ekonomická samostatnosť a vlastníctvo majetku sú predurčujúcim signálom na vytváranie finančných zdrojov, ktoré by mali prispievať k plneniu nielen základných úloh samospráv, ale aj na ďalšie aktivity spojené s rozvojovou a investičnou činnosťou. Významným medzníkom v hospodárení a činnosti samospráv sa stal zákon č. 416/2004 o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce, a to na úseku pozemných komunikácii, vodného hospodárstva, sociálnej pomoci, ochrany prírody, školstva, telesnej kultúry, divadelnej činnosti, zdravotníctva, regionálneho rozvoja a cestovného ruchu.

Tab. č. 12. : Majetková štruktúra obce Rúbaň

Súvaha majetku obce Rúbaň	2020	2021	2022
Aktíva	**€**	**€**	**€**
Dlhodobý Majetok	**€ 1.396.356,93**	**€ 1.444,421.51**	**€ 1.415.541,87**
DNM	€ -	€ 5.353,00	€ 8.877,49
DHM	€ 1.207.273,50	€ 1.249.985,08	€ 1.217.580,95
DFM	€ 189.083,43	€ 189.083,43	€ 189.083,43
Krátkodobý majetok	**€ 48.108,65**	**€ 50.219,14**	**€ 39.881,87**
Zásoby	€ 279,89	€ 370,77	€ 704,52
Dlhodobé pohľadávky	€ 1.070,84	€ 1.025,84	€ 1.025,84
Krátkodobé pohľadávky	€ 21.391,43	€ 17.959,14	€ 17.352,94
KFM	€ 25.123,49	€ 30.934,39	€ 20.798,57
Iné	€ 250,00	€ -	€ -
Časové rozlíšenie	**€ 746,26**	**€ 729,64**	**€ 752,86**
SPOLU	**€ 1.445.211,84**	**€ 1.495.441,29**	**€ 1.456.176,60**
Pasíva			
Vlastné imanie a záväzky			
ZI	€ 596.359,92	€ 681.109,07	€ 706.430,20
z toho: Fondy	€ 529.976,21	€ 956.359,92	€ 681.109,07
Výsledok hospodárenia	€ 66.383,71	€ 87.749,15	€ 25.321,13
Záväzky	**€ 322.423,89**	**€ 306.831,48**	**€ 263.553,44**
z toho: Rezervy	€ 300,00	€ 250,00	€ 250,00
krátkodobé z.	*€ 40.347,17*	*€ 43.999,10*	*€ 55.241,34*
dlhodobé z.	*€ 184.886,01*	*€ 165.333,82*	*€ 146.008,87*
Úvery	€ 93.946,00	€ 96.696,00	€ 60.685,52
Iné	€ 2.944,71	€ 522,56	€ 1.367,71
Časové rozlíšenie	**€ 526.428,03**	**€ 507.500,74**	**€ 486.192,96**
Vlastné imanie a záväzky spolu	**€ 1.445.211,84**	**€ 1.495.441,29**	**€ 1.456.176,60**
SPOLU	**€ 1.445.211,84**	**€ 1.495.441,29**	**€ 1.456.176,60**

Zdroj: záverečný účet obce Rúbaň

Z hľadiska štruktúry dlhodobého majetku obce, v obci Rúbaň prevláda najmä dlhodobo hmotný majetok, t.j. najmä fyzické kapitálové statky, ich podiel na celkovom majetku obce predstavuje až 86 %. Nasleduje dlhodobo finančný majetok, to sú najčastejšie termínované vklady v bankách, vkladové listy, príp. cenné papiere ich podiel predstavuje 13 %. Podiel dlhodobo nehmotného majetku (licencie, software...) alebo dlhodobé pohľadávky v účtovnej súvahe obce predstavuje podiel okolo 1 %. Celková hodnota DM obce v r. 2022 bola na úrovni € 1.415.541,86.

Obr. č. 15: Štruktúra dlhodobého majetku obce Rúbaň v r. 2022

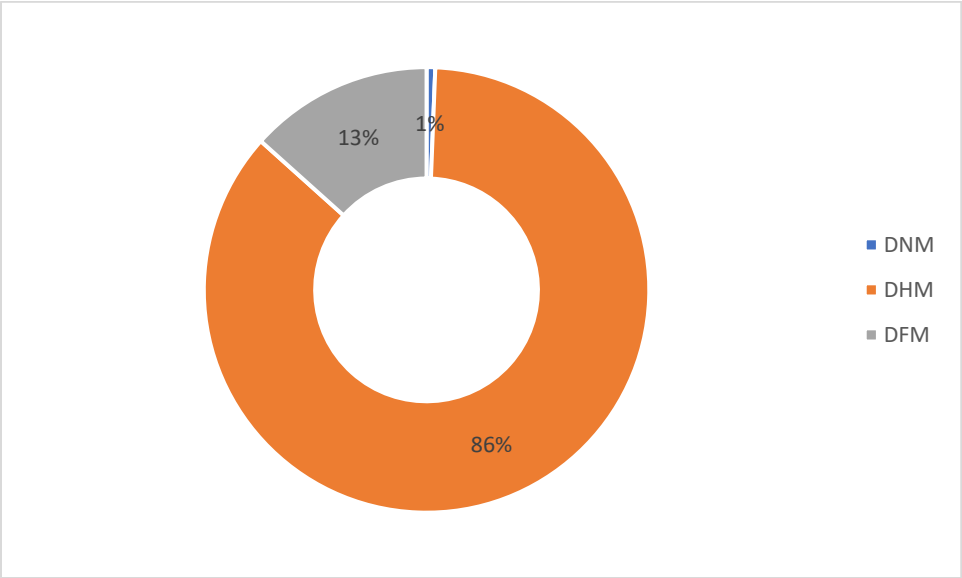

Zdroj: záverečný účet obce Rúbaň

Z hľadiska štruktúry krátkodobého majetku obce, v obci Rúbaň prevláda krátkodobý finančný majetok, t.j. najmä hotovostné prostriedky na účtoch v bankách a v obecnej pokladnici, šeky, stravné lístky... Ich podiel na celkovom majetku obce predstavuje až 52 %. Nasledujú krátkodobé pohľadávky, t. j. pohľadávky voči dlžníkom, ich podiel predstavuje 43 %. Zásoby a dlhodobé pohľadávky predstavujú podiel do 2 % a 3 %. Celková hodnota KM obce v r.2022 bola na úrovni € 39,881.00.

Obr. č. 16: Štruktúra krátkodobého majetku obce Rúbaň v r. 2022

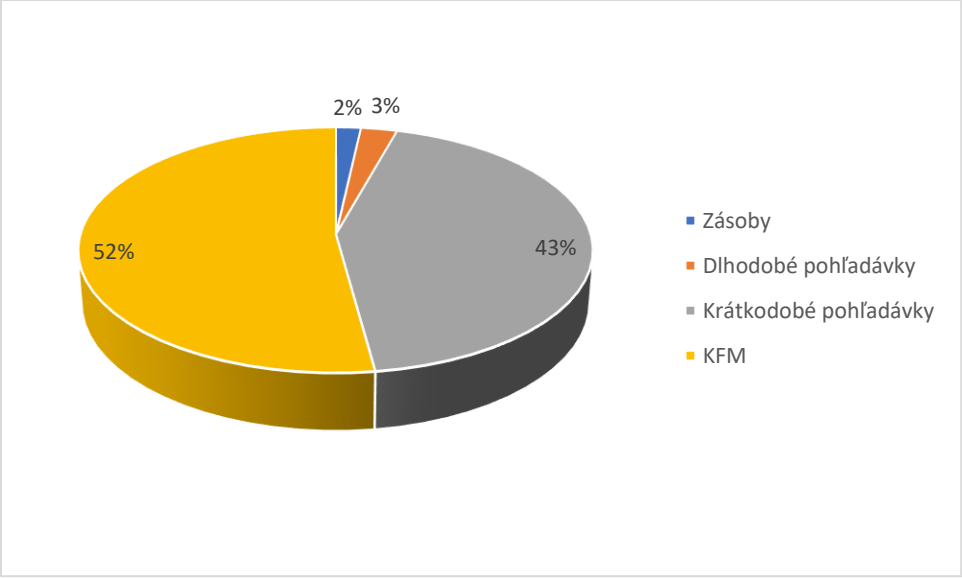

Zdroj: záverečný účet obce Rúbaň

Majetkovú štruktúru obce možno hodnotiť z pohľadu viacerých indikátorov:

1. ***Hrubá majetková sila*** vyjadruje hodnotu majetku obce na obyvateľa, z ktorej sa dá posúdiť rozvojový potenciál územnej samosprávy viazaný na obecný majetok. Vyjadrí sa zo vzťahu:

$$MSh = \frac{\text{Celková hodnota majetku obce}}{\text{Počet obyvateľov obce}}$$

Hodnota hrubej majetkovej sily obce za r. 2022 dosiahla 1587 eur pripadajúcich na jedného obyvateľa obce.

2. ***Čistá majetková sila*** vyjadruje hodnotu majetku obce na obyvateľa po odpočte záväzkov viažucich sa na jeho nadobudnutie. Vyjadrí sa zo vzťahu:

$$MSč = \frac{\text{Celková hodnota majetku obce} - \text{záväzky}}{\text{Počet obyvateľov obce}}$$

Hodnota čistej majetkovej sily obce za r. 2022 dosiahla 1300 eur pripadajúcich na jedného obyvateľa obce.

Hodnotenie obce z hľadiska finančných a majetkových indikátorov je dôležité i z hľadiska jej porovnávania voči priemeru SR. Hovoríme o tzv. benchmarkingu územných samospráv. Obec Rúbaň za rok 2021 získala celkovú známku z hľadiska celkového finančného zdravia 5,5 zo 6 podľa INEKA.

Tab. č.13: **Finančné ukazovatele obce Rúbaň**

Zložky finančného zdravia	Hodnota
Celkový dlh	4,9
Dlhová služba	4,1
Bilancia bežného účtu	6
Záväzky po splatnosti k príjmom	6,0
Záväzky aspoň 60 dní po splatnosti	6,0

Zdroj: Hospodárenie, miest, obcí, VÚC a ich organizácií (hospodarenieobci.sk)

6. SWOT analýza

SWOT analýza definuje vnútorné (silné a slabé stránky) a vonkajšie (príležitosti a ohrozenia) rozvojové faktory. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, ***S – W a O – T.*** Na základe tejto analýzy možno presne definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, ktoré budú predmetom rozvojovej stratégie.

Rozvojové faktory môžu mať pozitívny (silné stránky, príležitosti) resp. negatívny charakter (slabé stránky, ohrozenia). SWOT analýza vychádza z uskutočnenej sociálno-ekonomickej analýzy obce.

SWOT analýza obce Rúbaň časť: Ľudské zdroje, vzdelanie a kultúra

Silné stránky	Slabé stránky
• Rovnováha medzi predproduktívnou a poproduktívnou zložkou obyvateľstva • Klesajúci trend vývoja indexu starnutia • Prítomnosť základných zariadení vzdelávania v obci reprezentovaných MŠ • Prítomnosť zariadení občianskej vybavenosti na trávenie voľno časových aktivít a organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí v obci • Prítomnosť kultúrno - historických objektov zvyšujúcich atraktivitu územia • Prítomnosť pamäťových a fondových inštitúcií	• Pokles počtu obyvateľov v posledných rokoch • Nízka miera natality a premenlivý trend imigrácie do obce • Nízky podiel produktívnej zložky obyv. v sledovanom trende • Vysoký podiel obyvateľstva s nižším stredným vzdelaním
Príležitosti	**Ohrozenia**
▪ Vytváranie vhodných podmienok pre zvyšovanie počtu obyvateľov obce prostredníctvom prirodzeného a mechanického prírastku ▪ Budovanie i obnova infraštruktúry a občianskej vybavenosti s pozitívnym dopadom na kvalitu života obyvateľov	• Vzájomná kumulácia určitých negatívnych trendov v demografickom vývoji obyvateľstva s možným negatívnym dopadom na budúci rozvoj obce • Možnosť oslabenia sociálneho kapitálu v obci z dôvodov nezáujmu mladej generácie, možného nedostatku financií a pod.

SWOT Analýza obce Rúbaň časť: Hospodárstvo, podnikanie a trh práce

Silné stránky	Slabé stránky
• Prítomnosť sektora základných služieb v obci • Nízka miera nezamestnanosti a stabilná miera ekonomickej aktivity • Zastúpenie zamestnanosti v širokom spektre odvetví národného hospodárstva • Prevažné zastúpenie obyvateľstva v odvetviach súkromného sektora	• Monoštrukturálne orientovaná ekonomická základňa obce • Nízky počet podnikateľov a pracovných miest viazaných v obci • Vysoká miera odchádzky do zamestnania mimo obec
Príležitosti	**Ohrozenia**
• Pripravované podnikateľské projekty s dopadom na rozvoj obce • Rozvoj služieb s vyššou pridanou hodnotou s možnosťou potenciálnej tvorby pracovných miest s dopadom na zvýšenie lokálnej zamestnanosti	• Možnosť zhoršenia podnikateľských podmienok v obci z dôvodu vývoja hospodárskeho cyklu (priemysel, stavebníctvo) • Riziká vyplývajúce z monoštrukturálne orientovaného trhu práce a podnikateľskej štruktúry obce

• Podpora obce pri stimulovaní rozvoja podnikateľského sektora, formou technickej pomoci, daňových úľav pri prenájme obecného majetku pre podnikateľské účely a pod. • Rozvoj multifunkčného poľnohospodárstva • Podpora návštevnosti a rozvoja cestovného ruchu prostredníctvom prevádzok voľnočasových aktivít	• Možné zhoršenie finančnej sily obce z dôvodu poklesu prílevu financií z podielových daní zo ŠR a nutnosti splácania nákladov na obsluhu dlhu • Riziko ďalšieho odlivu EAO do iných miest a obcí

SWOT analýza obce Rúbaň, časť: Technická a sociálna infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
• Prítomnosť základných zariadení technickej infraštruktúry v obci (elektrina, plyn, vodovod, mobilné siete, obecný rozhlas) • Prítomnosť základných zariadení OV v obci (MŠ, pošta, KD) • Dobré dopravné napojenie obce, vysoká frekvencia hromadnej autobusovej dopravy (medzimestská a prímestská autobusová doprava) • Zavedený systém zberu TO v obci • Vysoká miera materiálového zhodnocovania odpadov	• Chýbajúca kanalizačná sieť s pripojením na ČOV • Absencia zariadení základného vzdelávania • Chýbajúce zariadenia zdravotníckej infraštruktúry • Chýbajúce zariadenie so službami pre seniorov • Absencia iných spôsobov dopravy (železnica, cyklotrasy) • Nízky podiel využívania OZE • Vysoká miera technickej zastaranosti domového fondu
Príležitosti	**Ohrozenia**
• Zvýšenie kvality života obyvateľov prostredníctvom vybudovania verejnej kanalizácie napojenej na ČOV • Príležitosti pre rozvoj cyklo-infraštruktúry so zapojením obce na regionálnej úrovni • Rozvoj infraštruktúry využívajúcej OZE • Rozvoj komerčných služieb v súvislosti s projektom gentrifikácie brownfieldu (bývalý hospodársky areál v centrálnej časti obce)	• Zhoršenie kvality života obyvateľov obce a kvality životného prostredia v obci v dôsledku akumulácie odpadových vôd v žumpách a septikoch (spodné a povrchové vody) • Zhoršenie kvality života v dôsledku deficitu zariadení OV • Pokles sociálneho kapitálu v obci v dôsledku nedostatku rozvojových príležitosti v obci

SWOT analýza obce Rúbaň, časť: Životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
• Relatívne vysoká úroveň kvality ŽP v obci podľa indikátorov BEISS (ovzdušie, pôda)	• Spádové územie zaradené do oblasti s narušeným stavom ŽP • Stredná miera kontaminácie povrchových a podpovrchových vôd

• Bohatý hydrologický potenciál záujmového územia (stojaté a tečúce vody) • Vysoké zastúpenie vysoko produkčných poľnohospodárskych pôd	• Odlesnený charakter územia • Nižšia ekologická stabilita územia v zmysle jej krajinno-ekologickej charakteristiky
Príležitosti	**Ohrozenia**
• Využitie prírodných zdrojov na oddych a voľnočasové aktivity • Realizácia opatrení pre zlepšenie stavu ŽP v obci (vodozádržné opatrenia, rozvoj nepoľnohospodárskych činností)	• Zhoršenie kvality životného prostredia v obci v dôsledku plánovaných investično-rozvojových projektov • Následky klimatickej zmeny a jej dopady na miestne akvatické a terestrické ekosystémy

7. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Na základe vykonanej sociálno-ekonomickej analýzy obce, problematika ďalšieho rozvoja obce je viacdimenzionálna. Ako jeden z kľúčových problémov obce sa ukazuje predovšetkým negatívny demografický vývoj spojený s nízkou mierou natality obyvateľstva a premenlivou mierou imigrácie do obce. Vysoká miera mortality zaznamenaná v posledných obdobiach mohla byť spojená s pandémiou Covid-19 a mohla do veľkej miery skresliť údaje. Avšak perspektíva trvalého a udržateľného prírastku obyvateľstva je naďalej negatívne ovplyvňovaná malým počtom podnikateľských príležitostí, vysokou odchádzkou obyvateľstva za prácou do iných miest a nerozvinutým trhom práce v obci. Tejto problematike by sa mala venovať strategická časť programu (PHRSR obce) s cieľom navrhnúť možnosti miestneho ekonomického rozvoja vychádzajúcich z endogénnych zdrojov územia.

Z hľadiska obslužnosti územia miestnou sociálnou a technickou infraštruktúrou, v obci chýba predovšetkým kanalizačná sieť s pripojením na ČOV a sociálne zariadenie pre potreby seniorov. Deficit týchto služieb výrazne ovplyvňuje kvalitu života v obci a preto perspektíva rozvoja tejto oblasti by sa mala stať prioritou pre obec v budúcnosti. Územie obce je predmetom záujmu pre viacero rozvojových projektov, ktoré by v dlhom období mohli priniesť impulzy k ekonomickému rozvoju obce. V súvislosti s prípravou týchto projektov by obec mala zabezpečiť nevyhnutnú logistickú podporu týchto projektov v oblasti ich procesného inžinieringu v rámci územného plánovania a konania.

Celkový stav ŽP v obci je hodnotený ako vyhovujúci, pričom obec získala relatívne vysoké hodnotenie v oblasti stavu ovzdušia a pôdy, a mierne zhoršený stav povrchových a podpovrchových vôd. Na druhej strane RÚSES pre okres Nové Zámky hodnotí záujmové územie ako s nízkou ekologickou stabilitou. Realizácia rozvojových projektov nevyhnutne prinesie dodatočnú záťaž na miestny ÚSES územia. Dopady na životné prostredie je nutné vhodným spôsobom zmierňovať prostredníctvom vytvárania estetického krajinotvorného prostredia s ohľadom na zachovanie biodiverzity, ekologickej odolnosti územia a prebiehajúcej klimatickej zmeny.

Strategická časť programu (PHRSR) spolu s Akčným plánom rozvoja v nasledovných kapitolách podrobne rozpracuje jednotlivé aspekty rozvoja obce s aktuálnymi možnosťami financovania rozvojových zámerov z EŠIF prostredníctvom IUI, resp. cez dopytovo orientované projekty v rámci OP Slovensko či Plánu obnovy a odolnosti SR.

Kľúčový problém:

Pokles počtu obyvateľov a nedobudovaná infraštruktúra

Kľúčové oblasti a identifikované problémy

Hospodárstvo: Malý počet vlastných podnikateľských príležitostí a vysoká miera odchádzky za prácou mimo obce

Technická a sociálna infraštruktúra: Nedobudovaná technická infraštruktúra a chýbajúce zariadenia sociálnej infraštruktúry

Životné prostredie: Chýbajúca infraštruktúra pre zachovanie a zvýšenie odolnosti územného systému ekologickej stability

Urbanistická štruktúra sídla: Nevyhovujúca funkčná a priestorová štruktúra obce

Zhoršená kvalita života obyvateľov v obci

Obr. č.17 : Súhrnný výkres identifikovaných problémov obce

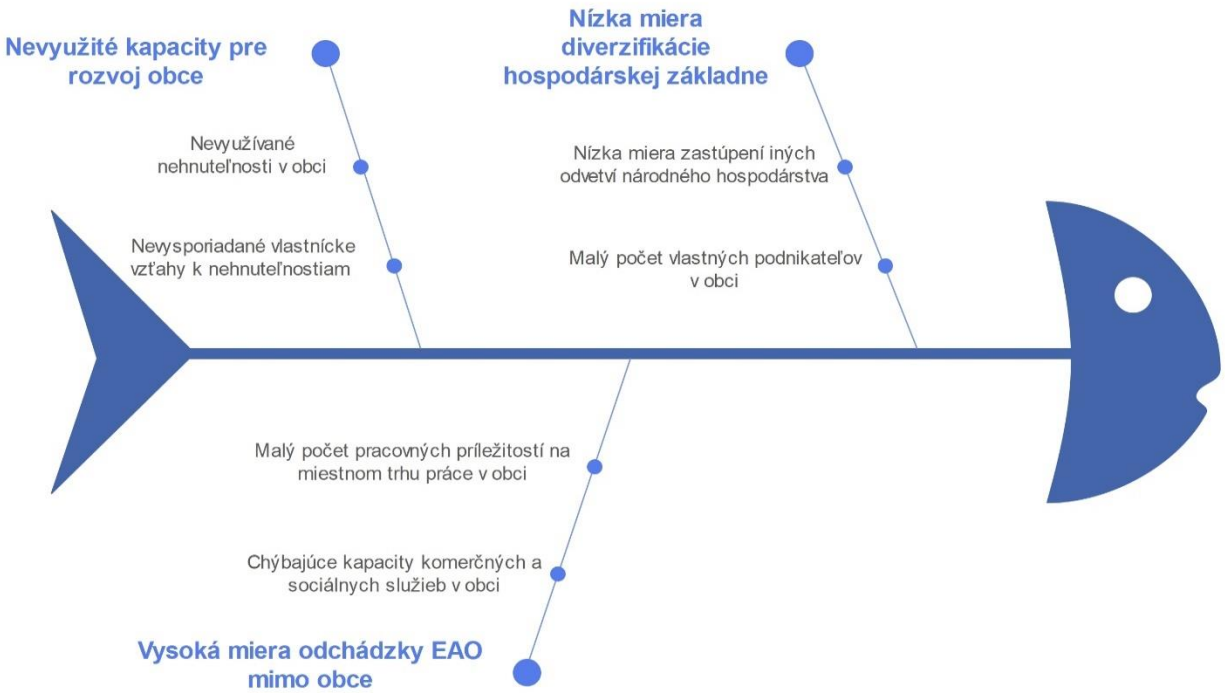

Obr. č.18: Súhrnný výkres identifikovaných problémov, časť: Hospodárstvo

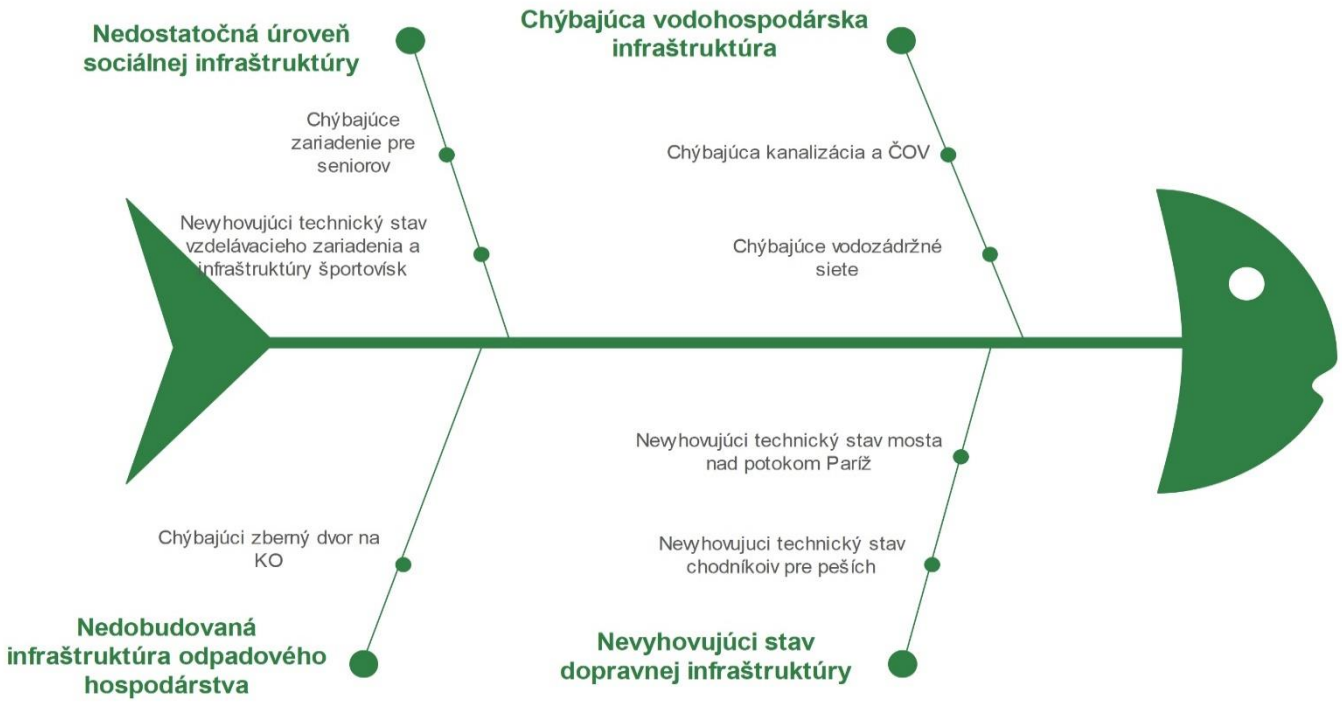

Obr. č.19: Súhrnný výkres identifikovaných problémov, časť: Životné prostredie, Technická a sociálna infraštruktúra

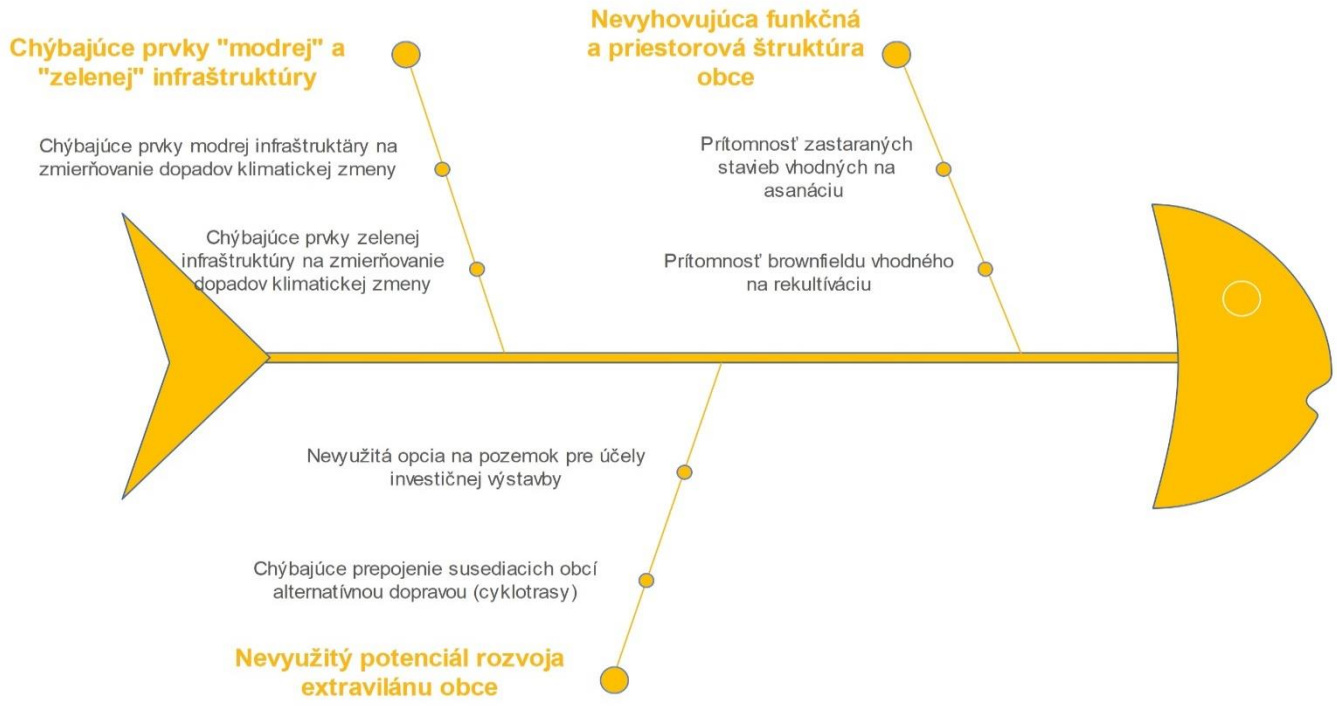

Obr. č.20: Súhrnný výkres identifikovaných problémov, časť: Urbanistická štruktúra sídla

8. Rozvojová stratégia

Rozvojová vízia obce Rúbaň

Do roku 2030 obec Rúbaň chce dosiahnuť naplánované strategické ciele v oblasti rozvoja ekonomiky, budovania infraštruktúry a výstavby obytných fondov. Uvedené ciele plánuje dosiahnuť v súlade s princípmi udržateľného rozvoja pri zachovaní ekologickej stability územia a s ohľadom na prevenciu a zmierňovanie dopadov klimatickej zmeny.

8.1. Identifikácia cieľov a popis rozvojovej stratégie

V nadväznosti na prijatú víziu obce Rúbaň bol stanovený globálny cieľ stratégie a naň nadväzujúci súbor strategických a špecifických cieľov, ktoré sú členené do základných časových období. Jednotlivé obdobia odrážajú predpokladanú dĺžku a náročnosť dosiahnutia stanoveného cieľa. Ciele ďalej vstupujú do procesov tvorby samotnej stratégie programu, pozostávajúcej z priorít, špecifických cieľov a opatrení, ktorých realizácia smeruje k napĺňaniu definovaných cieľov.

8.2. Globálny cieľ

Zvýšenie hospodárskej aktivity na území obce, prostredníctvom zvýšenia miestnej zamestnanosti a tvorby podnikateľských príležitostí, dobudovanie chýbajúcej technickej a sociálnej infraštruktúry v obci. Navrhnutý globálny cieľ programu možno rozdeliť na niekoľko čiastkových cieľov:

- zvýšenie dôchodkov obyvateľov obce meraných prostredníctvom HDP/obyv. v PKS
- zvýšenie počtu pracovných miest a vlastných podnikateľských príležitostí na území obce
- zastavenie alebo zmiernenie trvalého poklesu počtu obyvateľov obce
- zvýšenie kvality života, prostredníctvom dobudovania vodohospodárskej infraštruktúry
- zlepšenie občianskej vybavenosti obce
- sprístupnenie sociálnej starostlivosti pre potreby občanov
- zlepšenie dostupnosti a zvýšenie ponuky bývania

8.3. Rozvojové priority

Strategické ciele nadväzujú na kľúčové problémy rozvoja identifikované v problémovej analýze programu v troch oblastiach sociálno-ekonomického a spoločenského života obce. Ich napĺňanie povedie k postupnému odstraňovaniu týchto problémov a vytvorí tak podmienky pre vyvážený ekonomický a kultúrny rozvoj obce.

Definovanie rozvojových priorít PHRSR vo väzbe na kľúčové oblasti

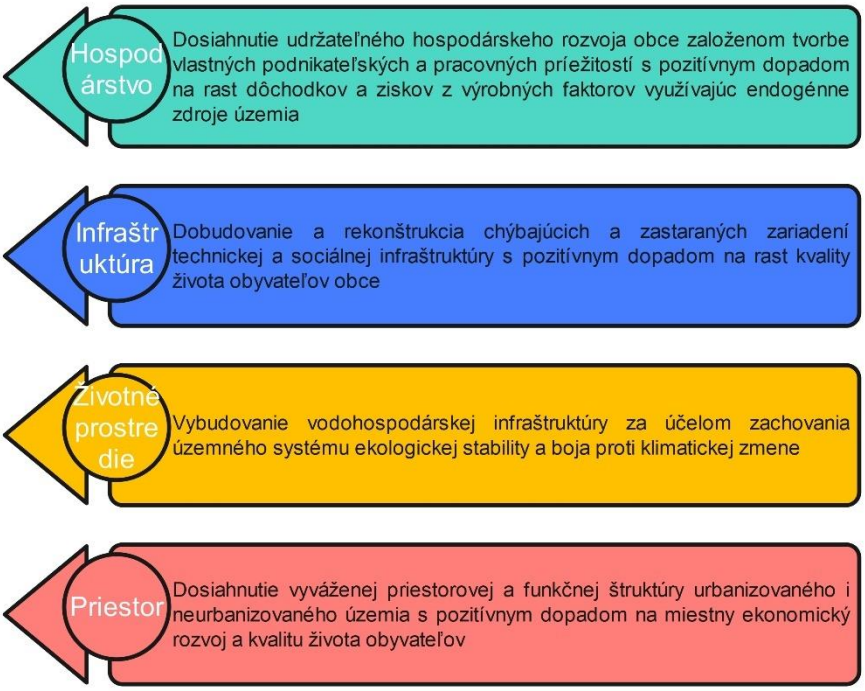

Rozvojové priority možno napĺňať prostredníctvom čiastkových alebo špecifických cieľov, ktoré konštituujú rozvojovú prioritu ako celok. Intervenciou špecifických cieľov možno napĺňať jednotlivé oblasti priority. Ďalej ku každému špecifickému cieľu sa vzťahuje príslušné opatrenie, ktorým sa sleduje napĺňanie špecifického cieľa, čo predstavuje celkovú logiku intervencie programového dokumentu.

PRIORITA I: HOSPODÁRSTVO

Opatrenie 1	Príprava podmienok pre výstavbu zariadenia na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov (veterná, fotovoltaická elektráreň) v extraviláne obce

ŠC 1: Príprava podmienok podnikateľského projektu

ŠC 2: Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam

Opatrenie 2	Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom a ich následná transpozícia do majetkového vlastníctva obce za účelom budovania verejnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti

PRIORITA II: INFRAŠTRUKTÚRA

ŠC 1: Dobudovanie a rekonštrukcia zariadení občianskej vybavenosti

Opatrenie 1	Výstavba sociálneho zariadenia pre seniorov a rekonštrukcia budovy MŠ a modernizácia športového areálu

ŠC 2: Rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry

Opatrenie 2	Rekonštrukcia chodníkov pre pešich a prejazdového mosta nad potokom Paríž

PRIORITA III: Životné prostredie

Opatrenie 1	Vybudovanie obecnej čistiarne odpadových vôd	ŠC 1: Dobudovanie vodohospodárskej infraštruktúry
Opatrenie 2	Vybudovanie zberného dvora na zber triedeného KO v obci	ŠC 2: Rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva
Opatrenie 3	Vybudovanie vodozádržnej siete a výsadba zelene s ohľadom na zmierňovanie dopadov klimatickej zmeny	ŠC 3: Vybudovanie prvkov modrej a zelenej infraštruktúry v obci

PRIORITA IV: PRIESTOR

ŠC 1: Priestorový a funkčný rozvoj územia

Opatrenie 1	Priestorové a funkčné usporiadanie územia založené na asanácii sídelných brownfieldov

ŠC 2: Rozvoj alternatívnej dopravy v obci

Opatrenie 2	Rozvoj cyklodopravy v obci a napojenie obce na regionálnu cyklo-sieť

9. Akčný plán regionálneho rozvoja obce

V prvom rade je nutné pripomenúť, že daný obsah programového dokumentu PHRSR obce Rúbaň nie je vyčerpávajúci. Komplexnú a mnohotvárnu realitu je ťažké exaktne postihnúť, čo je dané zložitosťou a stochastickosťou reality. Avšak programový dokument by mal rámcovo zahŕňať kľúčové problémy a k nim nastavené ciele, realizovaním ktorých by sa mal dosiahnuť širší rozvoj obce v súčasnom programovom období r. 2024 – 2030 a v ďalšom post období.

Realizácia všetkých cieľov, opatrení a aktivít pri napĺňaní jednotlivých častí stratégie si bude vyžadovať vysokú zaangažovanosť samosprávy obce Rúbaň z hľadiska jej ľudských, materiálnych, ale aj finančných zdrojov.

Z hľadiska ľudských zdrojov sa navrhuje celkové riadenie stratégie previesť do kompetencie kľúčovým orgánom samosprávy – starostovi a obecnému zastupiteľstvu. Vhodným podporným nástrojom by mohlo byť aj zostavenie odbornej Komisie zloženej z poslancov, resp. zástupcov občianskych združení aktívnych v obci, ktorí by zabezpečovali dohľad nad realizáciou projektových zámerov a monitoring plnenia programu.

Z pohľadu finančných zdrojov, obec sa musí opierať o svoj obecný rozpočet a o jeho návrhu rozdelenia finančných prostriedkov do jednotlivých rozpočtových kapitol v budúcich obdobiach. Obec pri plánovaní výdavkov, vrátane výdavkov na svoj územný rozvoj musí zohľadňovať svoju východiskovú situáciu najmä v zmysle plánovaných investičných projektov a nákladov dlhovej služby obce.

Vhodným nástrojom pomoci pri realizovaní predmetných cieľov je aj zvýšenie záujmu obce o možnosti čerpania zdrojov zo EŠIF v novom programovom období, buď na individuálnej báze alebo v rámci investičných balíkov prostredníctvom IUS**.** Alternatívou sú i národné zdroje so zameraním na určité projekty v oblasti infraštruktúry ŽP, obnovy dediny (Enviromentálny fond, Program obnovy dediny a iné). Na vypracovanie projektu, môže obec využiť i služby regionálnej rozvojovej agentúry.

Akčný plán regionálneho rozvoja obce zahŕňa implementačný rámec opatrení, ktoré sú zoskupené do štyroch hlavných tematických cieľov (priorít) vytýčených v strategickej časti dokumentu. Vyššie uvedené priority vyplývajú zo stromu problémov a nadväzujú na intervenčnú logiku daného programového dokumentu. Uvedené priority pružne reagujú na aktuálne rozvojové potreby obce naplnením ktorých by sa malo dosiahnuť širšie ukotvenie obce v rámci miestneho ekonomického rozvoja v aktuálnom programovom období 2021 - 2027.

9.1. Implementačný rámec špecifických cieľov a opatrení

Priorita I:	**Hospodárstvo**
Špecifický cieľ I.1:	***Príprava investičného projektu vybudovania energetického parku na výrobu elektriny z OZE***
Očakávaný dopad:	Vybudovaný veterný park predstavuje významnú investíciu s finančným impulzom k rozvoju daného územia a zároveň predstavuje posun k nízkouhlíkovému hospodárstvu
Opatrenie I.1:	**Príprava podmienok pre výstavbu zariadenia na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie (veterná, fotovoltaická elektráreň) v extraviláne obce**
Popis:	Výstavba energetického parku je kľúčovou investíciou obce v danom programovom období a zároveň prispieva k rozvoju nízkouhlíkového hospodárstva čo je v súlade so strategickými cieľmi SR a EÚ v súvislosti s bojom voči klimatickej zmene. Projekt výstavby energetického parku je zahrnutý v ÚPN-O v platnom znení s určením územnej rezervy mimo zastavaného územia obce. Jedná sa o územie ležiace v západnej časti katastrálneho územia s celkovou výmerou cca 413,9 ha. Územie je klasifikované funkčným regulatívom ako výrobné územie. Plocha na ktorej má byť vybudovaný energetický má priradené číslo: VE1-7. V súčasnosti navrhovaná činnosť prebieha procesom hodnotenia vplyvu navrhovanej činnosti v zmysle zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a na základe výsledkov hodnotiacich a ďalších povoľovacích procesov zo strany orgánov štátnej správy i samosprávy sa rozhodne o ďalšej realizácii pripravovaného investičného zámeru.
Rámcové aktivity:	- Spracovanie konceptu jednotlivých projektov (podnikateľský zámer, urbanistické, architektonické a dispozičné riešenie, koncept konštrukčného a technologického riešenia stavby) - Ekonomická analýza jednotlivých projektov - Získanie záväzných vstupných podkladov pre projektovanie. Spracovanie potrebných prieskumov a posudkov (geodetické a geologické, vlastnícke, EIA, archeologický atp.) - Spracovanie dokumentácie pre územné rozhodnutie a ostatná inžinierska činnosť - Vydanie právoplatného územného rozhodnutia - Spracovanie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie a ostatná inžinierska činnosť - Spracovanie projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby - Vydanie právoplatného územného rozhodnutia - Realizácia pripraveného investičného zámeru - Príprava a riadenie VO - Výber zhotoviteľa a zabezpečenie financovania - Realizácia výstavby - Údržba a prevádzka

Cieľové skupiny:	- Obec, obyvatelia obce - Podnikatelia, potencionálni investori
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	- Samospráva a orgány samosprávy - Podnikatelia - Externé subjekty
Predpokladaná doba trvania:	Stredné obdobie (4 - 6 roky) až dlhé obdobie (6 a viac rokov) 2024-2030 , 2030+
Zdroje financovania:	Investor
Odhad finančných nákladov v (€)	60 000 000,-
Indikátor výsledku:	- Príspevok do rozpočtu samosprávy - Inštalovaný výkon elektrárne v MW

Priorita I:	**Hospodárstvo**
Špecifický cieľ I.2:	***Vysporiadanie vlastníckych vzťahov smerom k nehnuteľnostiam***
Očakávaný dopad:	Vysporiadané vlastnícke vzťahy smerom k vybraným nehnuteľnostiam v strednodobom období zabezpečí ich riadne využívanie obcou pre verejné účely a zároveň pre účely rozvoja obce.
Opatrenie I.2:	**Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom a ich následná transpozícia do majetkového vlastníctva obce za účelom budovania verejnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti**
Popis:	Nehnuteľnosti vždy predstavovali aktívum, ktorý bol trvalým uchovávateľom hodnoty. Hodnota takýchto aktív v čase kolíše, avšak možno ju zvýšiť zainvestovaním do nehnuteľností (infraštruktúra, renovácia fyzického kapitálu). Zo zisťovania vyplynulo, že v obci by sa malo nachádzať viacero nehnuteľností (pozemkov) aktuálne neobývaných resp. nevyužívaných, ktoré možno potenciálne využiť pre budúci územný rozvoj obce. Presnejšie ide o nasledovné nehnuteľnosti: 1. Pozemky ležiace na ulici Pod záhradami 2. Pozemok ležiaci v extraviláne obce určený na výstavbu ČOV 3. Výkup nehnuteľnosti (staré RD) za obecným úradom pri ZŠ Potenciálne nehnuteľnosti môže obec využiť jednak pre vlastnú potrebu (aktívna časť majetkovej bilancie) alebo ich môže využiť pre vyššie uvedené

	projektové zámery. Vedľajším efektom opatrenia by bolo vytvorenie pozemkovej banky nehnuteľností určenej pre potreby územného rozvoja obce.
Rámcové aktivity:	- Identifikácia potenciálnych nehnuteľností (pozemky, stavby) vhodných na územný rozvoj obce - Príprava projektu jednoduchých pozemkových úprav (rokovanie s vlastníkmi a spoluvlastníkmi, resp. so zástupcami vlastníkov, orgány miestnej štátnej správy) - Realizácia projektu jednoduchých pozemkových úprav (mapovanie územia, súpis a ocenenie pozemkov, register nového stavu) - Transpozícia pozemkov do vlastníctva obce (výkup pozemkov, dlhodobý prenájom pozemkov)
Cieľové skupiny:	- Obyvatelia obce a obyvatelia širšieho regiónu - Podnikatelia, potencionálni investori
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	- Samospráva a orgány samosprávy - Podnikatelia - Externé subjekty
Predpokladaná doba trvania:	Stredné obdobie (4 - 6 roky) 2024-2030
Zdroje financovania:	Rozpočet obce
Odhad finančných nákladov v (€)	30 000,-
Indikátor výsledku:	- Výmera pozemkov s vysporiadanými vlastníckymi vzťahmi - Výmera pozemkov získaných do vlastníctva, resp. dlhodobého prenájmu zo strany obce

Priorita II:	**Technická a sociálna infraštruktúra**
Špecifický cieľ II.1:	***Dobudovanie a rekonštrukcia zariadení občianskej vybavenosti***
Očakávaný dopad:	Dobudovaním a rekonštrukciou zariadení OV dôjde k zvýšeniu úrovne poskytovania sociálnych služieb obce pre seniorov ako zlepšenie dostupnosti a možnosti infraštruktúry pre voľnočasové aktivity s pozitívnym dopadom na sociálny kapitál územia a kvalitu života v obci.
Opatrenie II.1:	**Programovo-investičný balík č.1: Výstavba sociálneho zariadenia pre seniorov a rekonštrukcia budovy MŠ a modernizácia športového areálu**

Popis:	V súčasnosti v obci chýba zariadenie pre seniorov ako obecné stredisko pre poskytovanie sociálnych služieb. Zároveň súčasný technický stav viacerých zariadení OV si vyžaduje rekonštrukciu či modernizáciu. PIB č.2 sa týka nasledovných zariadení OV: 1. Zariadenie pre seniorov 2. Rekonštrukcia budovy MŠ 3. Modernizácia športového areálu 1. Projekt výstavby zariadenia pre seniorov predstavuje kľúčový projekt z hľadiska konceptu zabezpečovania sociálnych služieb pre potreby obyvateľov obce. Projekt je zahrnutý v ÚPN-O v súčasnom platnom znení, jeho realizácia sa predpokladá v centrálnej zóne obce (za obecným úradom a kostolom) na rozvojovej ploche č.2. Projekt by mal zahŕňať asanáciu existujúcich stavieb a následnú výstavbu zariadenia s kapacitou 40 miest. 2. Projekt rekonštrukcie budovy MŠ by mal viesť k zlepšeniu komfortu a vybavenosti zariadenia pre deti navštevujúcich zariadenie MŠ, ako i celkové zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy. 3. Projekt modernizácie športového areálu zahŕňa zámer modernizácie futbalového ihriska a príslušného mobiliáru. Súčasťou práce je odstránenie poškodených prvkov a nahradenie starej tribúny novou trojradovou tribúnou, určenou pre vonkajšie ihriská a športoviská. Rekonštrukcia ďalej by mala zahŕňať rekonštrukciu šatní a sociálnych zariadení so sprchami ako aj povaly. Ďalšími prvkami rekonštrukcie je osadenie nových smetných košov (4 ks) a kovového zábradlia pozdĺž celého obvodu ihriska. Projekt povedie k nadštandardnému vybaveniu obce športovou infraštruktúrou čo prispeje k podpore voľnočasových aktivít a ako aj zachovaní kultúrnych tradícií v obci.
Rámcové aktivity:	- Spracovanie konceptu jednotlivých projektov (podnikateľský zámer, urbanistické, architektonické a dispozičné riešenie, koncept konštrukčného a technologického riešenia stavby) - Ekonomická analýza jednotlivých projektov - Získanie záväzných vstupných podkladov pre projektovanie, spracovanie potrebných prieskumov a posudkov (geodetické a geologické, vlastnícke, atp.) - Spracovanie dokumentácie pre územné rozhodnutie a ostatná inžinierska činnosť - Vydanie právoplatného územného rozhodnutia

	- Spracovanie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie a ostatná inžinierska činnosť - Spracovanie projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby - Vydanie právoplatného územného rozhodnutia - Realizácia pripraveného investičného zámeru - Príprava a riadenie VO - Výber zhotoviteľa a zabezpečenie financovania - Realizácia výstavby - Údržba a prevádzka
Cieľové skupiny:	- Obec - Obyvatelia obce
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	- Obec - Obyvatelia obce - Súkromný sektor
Predpokladaná doba trvania:	1.Zariadenie pre seniorov : 2024 - (dlhé obdobie - 6 a viac rokov) 2. Rekonštrukcia MŠ: 2024 - 2030 (stredné obdobie – 4-6 rokov) 3.Modernizácia športového areálu: 2024-2030 (stredné obdobie – 4-6 rokov)
Zdroje financovania:	- Rozpočet obce - IUI v rámci SPR - OP Slovensko (Priorita 2P1, RSO2.1, Opatrenie 2.1.2)
Odhad finančných nákladov v (€)	1. Zariadenie pre seniorov: 500 000,- 2. Rekonštrukcia MŠ: 260 000,- 3. Modernizácia športového areálu: 230 000,-
Indikátor výsledku:	1. Zariadenie pre seniorov: - kapacita zariadenia - veľkosť podlahovej plochy obytnej jednotky - miera obsadenosti zariadenia 2. Rekonštrukcia MŠ - ročná energetická úspora (spotreba) v kWh - ročná úspora nákladov v € 3. Modernizácia športového areálu - veľkostná kapacita modernizovaného areálu - počet športových podujatí/rok - počet kultúrnych podujatí/rok

Priorita II:	**Technická a sociálna infraštruktúra**

Špecifický cieľ II.2:	***Rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry***
Očakávaný dopad:	Vplyvom realizácie aktivít sa dosiahne zníženie transakčných nákladov pre obec a domácnosti. Zvýšenie kvalitatívnej a kvantitatívnej úrovne prepojenia jednotlivých úsekov zvýši dostupnosť cieľových bodov pre obyvateľov čím sa dosiahne zjednodušenie pohybu obyvateľov a poskytovateľov služieb.
Opatrenie II.2:	**Programovo-investičný balík č.2: Rekonštrukcie chodníkov pre peších a prejazdového mosta nad potokom Paríž**
Popis:	Súčasný technický stav niektorých úsekov cestnej a nemotorickej infraštruktúry je v technicky nevyhovujúcom stave, resp. je nutné ich dobudovanie. Rekonštrukciou problémových úsekov sa odstráni riziko zranenia a zvýši sa kvalita mobility pre peších. V zmysle platného UPN-O sa navrhuje dobudovanie chodníkov pozdĺž celého prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím obce a výhľadovo aj pozdĺž miestnych ciest funkčnej triedy C3. Rekonštrukcie chodníkov je nutné realizovať priebežne podľa potreby a na úsekoch s technicky najmenej vyhovujúcom stave. Osobitnou prioritou je rekonštrukcia prejazdového mosta nad potokom Paríž nachádzajúceho sa na južnom okraji zastavaného územia obce.
Rámcové aktivity:	- Spracovanie konceptu jednotlivých projektov (podnikateľský zámer, urbanistické, architektonické a dispozičné riešenie, koncept konštrukčného a technologického riešenia stavby) - Ekonomická analýza jednotlivých projektov - Získanie záväzných vstupných podkladov pre projektovanie. Spracovanie potrebných prieskumov a posudkov (geodetické a geologické, vlastnícke, atp.) - Spracovanie dokumentácie pre územné rozhodnutie a ostatná inžinierska činnosť - Vydanie právoplatného územného rozhodnutia - Spracovanie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie a ostatná inžinierska činnosť - Spracovanie projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby - Vydanie právoplatného územného rozhodnutia - Realizácia pripraveného investičného zámeru - Príprava a riadenie VO - Výber zhotoviteľa a zabezpečenie financovania - Realizácia výstavby - Údržba a prevádzka
Cieľové skupiny:	- Obec - Obyvatelia obce

Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	- Obec - Súkromný sektor
Predpokladaná doba trvania:	Stredné obdobie (6 a viac rokov) 2024 - 2030
Zdroje financovania:	- Rozpočet obce - IÚI v rámci SPR - OP Slovensko (Priorita 3P1, RSO 3.2, Opatrenie 3.2.3)
Odhad finančných nákladov v (€):	Rekonštrukcia chodníkov pre peších: 40 000,- Rekonštrukcia mosta ponad potok Paríž: 180 000,-
Indikátor výsledku:	- Dĺžka zrekonštruovanej infraštruktúry pre peších - Výmena (rekonštrukcia) mostného objektu - Vydané kolaudačné rozhodnutie k rekonštrukcii mostného objektu

Priorita III:	**Životné prostredie**
Špecifický cieľ III.1:	***Dobudovanie vodohospodárskej infraštruktúry***
Očakávaný dopad:	Dobudovaním vodohospodárskej infraštruktúry v obci dôjde k zlepšeniu technickej vybavenosti obce, zníženiu potenciálne negatívneho dopadu na životné prostredie, ako aj k zníženiu transakčných nákladov spojených s odstraňovaním odpadových vôd. Vo všeobecnosti možno očakávať zvýšenie kvality života v obci.
Opatrenie III.1:	**Programovo-investičný balík č.1: Vybudovanie obecnej čistiarne odpadových vôd**
Popis:	V súčasnosti v obci nie je vybudovaná obecná kanalizačná sieť a ani ČOV. Obec si dala za cieľ pre súčasné programové obdobie vybudovať ČOV, ktorá by slúžila ako recipient odpadových vôd z domácností. Projekt výstavby obecnej ČOV je zahrnutý v ÚPN-O v súčasnom platnom znení. Jedná sa o rozvojovú plochu č.1, rezervovanú na vybudovanie ČOV ako súčasti územia nachádzajúceho sa v západnej časti obce, klasifikovaného funkčným regulatívom ako ***výrobné územie***.
Rámcové aktivity:	- Spracovanie konceptu jednotlivých projektov (podnikateľský zámer, urbanistické, architektonické a dispozičné riešenie, koncept konštrukčného a technologického riešenia stavby) - Ekonomická analýza jednotlivých projektov - Získanie záväzných vstupných podkladov pre projektovanie. Spracovanie potrebných prieskumov a posudkov (geodetické a geologické, vlastnícke, EIA, archeologický atp.) - Spracovanie dokumentácie pre územné rozhodnutie a ostatná inžinierska činnosť - Vydanie právoplatného územného rozhodnutia

	- Spracovanie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie a ostatná inžinierska činnosť - Spracovanie projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby - Vydanie právoplatného územného rozhodnutia - Realizácia pripraveného investičného zámeru - Príprava a riadenie VO - Výber zhotoviteľa a zabezpečenie financovania - Realizácia výstavby - Údržba a prevádzka
Cieľové skupiny:	- Obec - Obyvatelia obce
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	- Obec - Obyvatelia obce - Súkromný sektor
Predpokladaná doba trvania:	Krátke obdobie (1 – 3 roky) až Stredné obdobie (4-6 rokov) 2024 - 2030
Zdroje financovania:	- Rozpočet obce - IÚI v rámci SPR - OP Slovensko (Priorita 2P2, RSO2.5, Opatrenie 2.5.2) - Environmentálny fond
Odhad finančných nákladov v (€)	500 000,-
Indikátor výsledku:	- Kapacita ČOV v m^3

Priorita III:	**Životné prostredie**
Špecifický cieľ III.2:	***Rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva***
Očakávaný dopad:	Výsledkom opatrenia je zvýšenie množstva vyseparovaného odpadu a zvýšenie množstva jednotlivých separovaných druhov odpadov
Opatrenie III.2:	Vybudovanie zberného dvora na zber triedeného KO v obci
Popis:	V rámci zefektívnenia nakladania s odpadom a zvýšenými požiadavkami na separáciu odpadu sa obec rozhodla zriadiť zberný dvor na KO v areály bývalej MŠ. Projekt zahŕňa zriadenie zberného dvora na spevnenej ploche, prístrešku pre mechanické jednotky, oplotenie a prípojku na inžinierske siete. Súčasťou zberného dvora budú zberné nádoby na zhromažďovanie každej oddelene vyzbieranej zložky odpadu spolu s uvedením kategórie, resp. druhu odpadu a manipulačná plocha. Realizáciou projektu sa očakáva zvýšenie

	objemu vyseparovaného odpadu a jednotlivých druhov odpadov so znížením nákladov na skládkovanie ZKO.
Rámcové aktivity:	- Spracovanie konceptu jednotlivých projektov (podnikateľský zámer, urbanistické, architektonické a dispozičné riešenie, koncept konštrukčného a technologického riešenia stavby) - Ekonomická analýza jednotlivých projektov - Získanie záväzných vstupných podkladov pre projektovanie. Spracovanie potrebných prieskumov a posudkov (geodetické a geologické, vlastnícke, atp.) - Spracovanie dokumentácie pre územné rozhodnutie a ostatná inžinierska činnosť - Vydanie právoplatného územného rozhodnutia - Spracovanie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie a ostatná inžinierska činnosť - Spracovanie projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby - Vydanie právoplatného územného rozhodnutia - Realizácia pripraveného investičného zámeru - Príprava a riadenie VO - Výber zhotoviteľa a zabezpečenie financovania - Realizácia výstavby - Údržba a prevádzka
Cieľové skupiny:	- Obec - Obyvatelia obce
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	- Obec - Obyvatelia obce - Súkromný sektor
Predpokladaná doba trvania:	Krátke obdobie (1 – 3 roky) až Stredné obdobie 2024 - 2030
Zdroje financovania:	- Rozpočet obce - IÚI v rámci SPR - Operačný program Slovensko (Priorita 2P2, RSO 2.6, Opatrenie 2.6.2) - Environmentálny fond
Odhad finančných nákladov v (€):	400 000,-
Indikátor výsledku:	- Počet ks/objem m^3 smetných nádob - Kapacita zberného dvora v m^2 - Objem vyseparovaného/vyzbieraného odpadu v t/rok

Priorita III:	**Životné prostredie**
Špecifický cieľ III.3:	***Vybudovanie prvkov modrej a zelenej infraštruktúry v obci***

Očakávaný dopad:	Realizácia prvkov modrej a zelenej infraštruktúry prispeje k zlepšeniu vodného hospodárenia a k estetickejšiemu krajinnému prostrediu v intraviláne obce.
Opatrenie III.3:	**Programovo-investičný balík č.1: Vybudovanie vodozádržnej siete a výsadba zelene s ohľadom na zmierňovanie dopadov klimatickej zmeny**
Popis:	Prvky modrej a zelenej infraštruktúry v zastavanom území predstavujú kľúčové prvky na zlepšenie sanitárnych vlastností okolia ako i opatrenie na boj voči klimatickej zmene. Realizácia opatrenia sa zameriava na rekonštrukcie rigolov na zachytávanie zrážkovej vody a výsadby zelene s fytosanitárnym účinkom v zastavanom území a predovšetkým v centrálnej časti obe. Realizáciou opatrenia sa prispeje k prevencii a zmierňovaniu dopadov klimatickej zmeny.
Rámcové aktivity:	- Spracovanie urbanistického konceptu a krajinného riešenia - Identifikácia kritických zón v obci pre zvýšené riziko výskytu nadmernej akumulácie zrážkovej vody - Ekonomická analýza - Development appraisal - Príprava a riadenie VO na výstavbu vodozádržných opatrení - Výber zhotoviteľa a zabezpečenie financovania - Realizácia výstavby opatrení - Údržba a prevádzka
Cieľové skupiny:	- Obec - Obyvatelia obce
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	- Obec - Obyvatelia obce - Súkromný sektor
Predpokladaná doba trvania:	Krátke obdobie (1 – 3 roky) 2024-2027
Zdroje financovania:	- Rozpočet obce - IUI v rámci SPR - OP Slovensko (Priorita 2P2, RSO2.4, Opatrenie 2.4.1)
Odhad finančných nákladov v (€):	50 000,-
Indikátor výsledku:	- Dĺžka zrekonštruovaných odvodňovacích rigolov v m - Rozloha vysadenej verejnej zelene v m^2 - Retenčná kapacita vodozádržných opatrení v m^3

Priorita IV:	**Priestor**
Špecifický cieľ IV.1:	***Priestorový a funkčný rozvoj územia***
Očakávaný dopad:	Výsledkom realizácie daného opatrenia je zmena priestorového a funkčného usporiadania územia v zmysle prípravy rozvojových plôch územia pre výstavbu OV a obytných fondov.
Opatrenie IV.1:	**Programovo-investičný balík č.1: Priestorové a funkčné usporiadanie územia založené na asanácii sídelných brownfieldov**
Popis:	V intraviláne obce sa nachádza niekoľko nehnuteľností, ktoré už stratili svoju pôvodnú funkciu. Jedná sa predovšetkým o obytné súbory nachádzajúce sa v centrálnej časti obce za obecným úradom pri MŠ a budovu bývalého zdravotného strediska. U oboch brownfieldoch sa predpokladá ich asanácia, ktorá by viedla k novému využitiu rozvojových plôch. V prípade budovy bývalého zdravotníckeho strediska (rozvojová plocha č.1) sa predpokladá prestavba na obytné súbory v počte 2 bytových jednotiek (rodinný dom s 2 bytmi). V prípade starých obytných súborov (rozvojová plocha č.2) sa predpokladá ich odstránenie a nahradenie zariadením pre seniorov. Realizácia daného projektu prispeje z zvýšeniu obslužnosti územia z hľadiska zabezpečenia verejných služieb, zlepšenie dostupnosti a možností bývania ako aj rozvoju komerčných spotrebiteľských služieb.
Rámcové aktivity:	- Získavanie informácií a povolení (identifikácia vlastníckych vzťahov, získanie povolení) - Plánovanie a posúdenie (vytvorenie plánu asanácie a rekultivácie, vrátane hodnotenia environmentálnych dopadov) - Ekonomická analýza projektu – development appraisal - Spracovanie urbanistickej štúdie a konceptu nového usporiadania a funkčného využívania územia
Cieľové skupiny:	- Obec - Obyvatelia obce
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	- Obec - Obyvatelia obce - Súkromný sektor
Predpokladaná doba trvania:	Krátke obdobie (1 – 3 roky) až Dlhé obdobie (6 a viac rokov) 2024 -
Zdroje financovania:	- Rozpočet obce - IÚI v rámci SPR - OP Slovensko (Priorita 2P2 ,RSO 2.7 , Opatrenie 2.7.10)
Odhad finančných nákladov v (€):	400 000,-
Indikátor výsledku:	- Rozloha novovzniknutej verejnej plochy

	- Rozloha revitalizovanej plochy verejných priestranstiev

Priorita IV:	**Priestor**
Špecifický cieľ IV.2:	***Rozvoj alternatívnej dopravy v obci***
Očakávaný dopad:	Výsledkom realizácie daného opatrenia je rozvoj alternatívnej dopravy a cyklo dopravy v danom záujmovom území. Vybudovanie obecnej cyklotrasy a jej napojenie na regionálnu cyklo-sieť napomôže otvoreniu prírodného a kultúrneho potenciálu územiu pre návštevníkov a turistov.
Opatrenie IV.2:	**Rozvoj cyklodopravy v obci a napojenie obce na regionálnu cyklo-sieť**
Popis:	V súčasnosti v záujmovom území i v okolí nie je vybudovaná žiadna cyklotrasa. Avšak v zmysle UPN NSK v súčasnom platnom znení sa navrhujú dve cyklistické trasy. Cyklistická trasa Dubník-Svodín by mala prechádzať len cez severný okraj obce. Navrhuje sa však aj samostatná cyklotrasa pozdĺž cesty III/1506 Jasová-Rúbaň-Strekov. Cyklotrasa bude mať obslužnú, pracovno-dochádzkovú, voľnočasovú i turistickú funkciu.
Rámcové aktivity:	- Spracovanie konceptu jednotlivých projektov (podnikateľský zámer, urbanistické, architektonické a dispozičné riešenie, koncept konštrukčného a technologického riešenia stavby) - Ekonomická analýza jednotlivých projektov - Získanie záväzných vstupných podkladov pre projektovanie. Spracovanie potrebných prieskumov a posudkov (geodetické a geologické, vlastnícke, atp.) - Spracovanie dokumentácie pre územné rozhodnutie a ostatná inžinierska činnosť - Vydanie právoplatného územného rozhodnutia - Spracovanie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie a ostatná inžinierska činnosť - Spracovanie projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby - Vydanie právoplatného územného rozhodnutia - Realizácia pripraveného investičného zámeru - Príprava a riadenie VO - Výber zhotoviteľa a zabezpečenie financovania - Realizácia výstavby - Údržba a prevádzka
Cieľové skupiny:	- Obec - Obyvatelia obce
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	- Obec - Obyvatelia obce - Súkromný sektor
Predpokladaná doba trvania:	Krátke obdobie (1 – 3 roky) až Dlhé obdobie (6 a viac rokov) 2024 -

Zdroje financovania:	- Rozpočet obce - IÚI v rámci SPR - OP Slovensko (Priorita 2P3, RSO 2.8, Opatrenie 2.8.2)
Odhad finančných nákladov v (€):	-
Indikátor výsledku:	- Dĺžka vybudovanej cyklotrasy v km

10. Finančný a časový rámec implementácie navrhovaných projektov

Tab. č.14: Zoznam projektových zámerov na obdobie 2024-2030

Priorita	Názov projektu	Časové obdobie			Finančný odhad projektu
		Krátke (2024-2027)	Stredné (2024-2030)	Dlhé (2024-)	
I	Veterný (energetický) park		X		€ 60.000.000,00
I	Pozemkové úpravy (výkup a vysporiadanie pozemkov)		X		€ 30.000,00
II	Vybudovanie zariadenia pre seniorov			X	€ 500.000,00
II	Rekonštrukcia budovy MŠ		X		€ 260.000,00
II	Modernizácia šortového areálu		X		€ 230.000,00
II	Rekonštrukcia chodníkov pre peších		X		€ 40.000,00
II	Rekonštrukcia mostu nad potokom Paríž		X		€ 180.000,00
III	Vybudovanie ČOV		X		€ 500.000,00
III	Vybudovanie zberného dvora		X		€ 400.000,00
III	Výstavba prvkov modrej a zelenej infraštruktúry	X			€ 50.000,00
IV	Revitalizácia priestranstiev			X	€ 400.000,00
IV	Vybudovanie obecnej cyklotrasy			X	N/A

Zdroj: Vlastné spracovanie, OcÚ Rúbaň 2023

11. Monitorovanie a hodnotenie programu

Hlavným cieľom monitorovania a hodnotenia PHRSR je získať komplexnú informáciu o plnení strategických cieľov programu prostredníctvom napĺňania jednotlivých priorít, v zmysle stanovených špecifických cieľov programu a opatrení. Obecný úrad zabezpečí spracovanie monitorovacej správy v súčinnosti s externými pracovníkmi participujúcimi na realizácii projektov v rámci PHRSR. Vstupnými údajmi pre spracovanie monitorovacej správy sú údaje z plánovaných a dosiahnutých merateľných ukazovateľov (indikátorov výstupu) stanovených pri každom projekte. Takisto sa bude overovať časový harmonogram programu v zmysle stanovených priorít. Vzhľadom na dané podmienky obce, sa navrhuje spracovanie súhrnnej monitorovacej správy o dosiahnutí pokroku v rámci realizácií stanovených priorít programu *v strednom období (mid-term review)* a *koncovom období (final review)* platnosti daného programu. Stredné obdobie platnosti programu bolo stanovené na 31.12.2027 a koncové obdobie na 31.12.2030. Zároveň, v koncovom období platnosti programu bude spracovaná aj hodnotiaca správa, pojednávajúca o celkovej úspešnosti plnenia programu PHRSR. Monitorovacia a hodnotiaca správa bude vypracovaná Spracovateľom daného programu (PHRSR Rúbaň) na základe podkladov poskytnutých obstarávateľom programu (obcou Rúbaň).

12. Časová analýza dokumentu

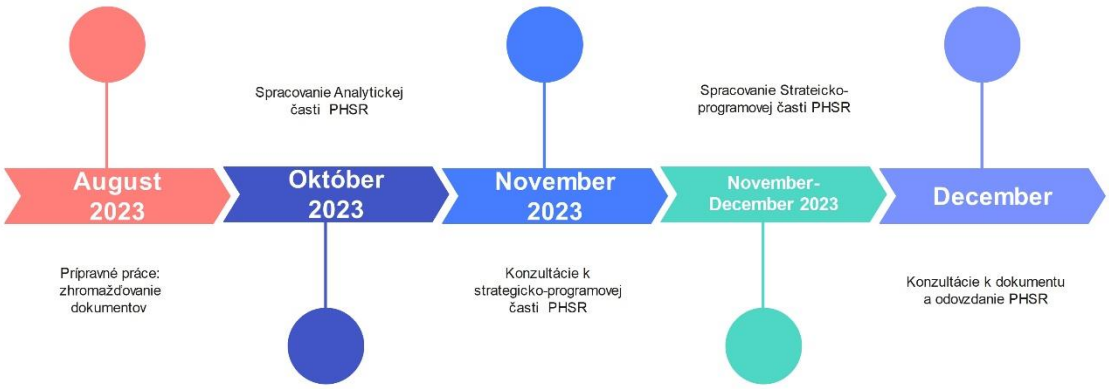

ZÁVER

Zo sociálno-ekonomickej analýzy obce vyplynulo, že hlavný problém obce predstavuje kontinuálny pokles počtu obyvateľov, vysoká miera odchádzky do zamestnania mimo obec a nízky počet vlastných podnikateľských príležitostí; čo sú zároveň jej hlavnými štrukturálnymi problémami. Príčinou je hlavne expozícia obce voči regionálnym dochádzkovým centrám, štrukturálna zaostalosť územia a cyklický vývoj ekonomiky, ktoré výrazne komplikujú samotné možnosti obce ovplyvňovať svoju východiskovú situáciu. Určitým príspevkom k udržateľnému rozvoju obce je i snaha o dobudovanie či zlepšenie chýbajúcej technickej a sociálnej infraštruktúry. Taktiež plánovaná obytná výstavba a budovanie občianskej vybavenosti môže pomôcť zvrátiť tento trend.

Obec v rámci svojich možností sa môže usilovať o zlepšenie stavu občianskej a technickej vybavenosti, čo môže v dlhom období vytvoriť vhodné predpoklady pre rast počtu obyvateľov.

V súčasnom programovom období 2021 – 2027 sa vo vyššej miere uplatňuje koncept fiškálnej decentralizácie v oblasti implementácie regionálnej politiky a politiky rozvoja vidieka. Výsledkom je posilnenie rozhodovania a financovania na regionálnej úrovni, čo predstavuje významný posun v rámci decentralizácie regionálnej politiky smerom k samospráve.

PHRSR obce Rúbaň, v súčasnom programovom období, by sa mal stať jedným z poradných a odporúčacích dokumentov pri plánovaní budúceho rozvoja obce i projektov regionálneho rozvoja. Napriek tomu, že nebol schopný komplexne podchytiť bariéry a príležitosti rozvoja stal sa rámcovým návodom pre plánovanie regionálneho rozvoja na základe historických skúseností z plánovania rozvoja iných obcí.

Najväčšia váha zodpovednosti pri plánovaní rozvoja obce sa kladie na čelných predstaviteľov obce, keďže majú hlavné možnosti a schopnosti usmerňovať jej rozvoj. Teda závisí na predstaviteľoch samosprávy akú stratégiu zvolia pri napĺňaní svojich vytýčených cieľoch v snahe prispieť k blahu svojho obyvateľstva.